

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
AKADEMII WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
W KRAKOWIE

BIULETYN INFORMACYJNY

nr 4

KRAKÓW 2002

Redagują: Elżbieta Budkiewicz, Renata Mroczek, Małgorzata Nahotko.

Adres redakcji: Akademia Wychowania Fizycznego, Biblioteka Główna
31-571 Kraków, Al. Jana Pawła II 78
<http://www.awf.krakow.pl/>.

Oprac DTP i druk: **Dział Poligrafii AWF Kraków**
ul. Śniadeckich 12 B
Zam. nr 224/2002, nakład 100 egz.

Od Redakcji

Oddajemy do rąk Czytelników ostatni w tym roku kalendarzowym numer naszego Biuletynu Informacyjnego.

W niniejszym numerze zamieszczono Bibliografię Adnotowaną Prac Doktorских, obronionych w Uczelni w ciągu ostatnich 5 lat (jest to kontynuacja chronologiczna Bibliografii prac doktorskich za wcześniejsze lata, która ukazała się jako dodatek do Biuletynu w roku 1997).

Polecamy uwadze Czytelników informację o projekcie Polskiej Biblioteki Internetowej, zamieszczoną w rubryce Doniesienia.

Tradycyjnie zamieszczamy m. in. wykaz nowości wprowadzonych do zbiorów Biblioteki, zaktualizowane dane o planowanych konferencjach naukowych, zjazdach, sympozjach i kongresach.

Przypominamy o możliwości przeglądania części naszego katalogu w Internecie, na stronie domowej Biblioteki (nabytki Biblioteki z ostatnich siedmiu lat i niektóre pozycje z lat wcześniejszych).

Uwaga!

W ramach serwisu EBSCOhost uzyskaliśmy bezpłatny dostęp próbny do sieciowej wersji bazy SPORT-DISCUS (do 10.02.2003 r.)

Od stopnia zainteresowania zawartością bazy i ewentualnych uwag dotyczących jej funkcjonowania zależeć będzie rozważenie zakupu wersji sieciowej bazy w najbliższych latach. Wszelkie propozycje i uwagi prosimy kierować do Oddziału Informacji Naukowej osobiście lub drogą elektroniczną.

Redakcja

*W powietrzu roziskrzonym
siedzą na drzewach wrony
trzyma je gałąź gruba.*

*Śnieg właśnie zaczął padać,
wronom się nie chce latać
śnieżek wrony zasnuwa.*

(Konstanty Ildefons Gałczyński, Poezje t. 2. Warszawa, 1957)

***Wiele szczęścia i pomyslności
w Nowym Roku 2003***

*życzy
Redakcja*

ADRES I ŚRODKI ŁĄCZNOŚCI

Al. Jana Pawła II 78, 31-571 Kraków
Tel./Fax (012) 683-15-84
<http://www.awf.krakow.pl>

DYREKTOR mgr Renata Mroczek
Pok. 105, tel. 683-15-15
e-mail: bmroczek@skok.awf.krakow.pl

ZAST. DYREKTORA mgr Sabina Korczala
pok. 110, tel. 683-12-21
e-mail: bkorczal@skok.awf.krakow.pl

ODDZIAŁ GROMADZENIA I UZUPEŁNIANIA ZBIORÓW
pok. 108 tel./fax 683-15-84
KIEROWNIK mgr Halina Trafiał
e-mail: btrafial@skok.awf.krakow.pl

ODDZIAŁ OPRACOWANIA I INWENTARYZACJI ZBIORÓW
pok. 110, tel. 683-12-21
KIEROWNIK mgr Sabina Korczala
e-mail: bkorczal@skok.awf.krakow.pl

ODDZIAŁ INFORMACJI NAUKOWEJ
pok. 106, tel. 683-13-10
KIEROWNIK mgr Elżbieta Budkiewicz
e-mail: bbudkiew@skok.awf.krakow.pl

ODDZIAŁ UDOSTĘPNIANIA, KONSERWACJI ZBIORÓW I MAGAZYNÓW
pok. 104, tel. 683-13-12
KIEROWNIK mgr Bożena Niepsuj
e-mail: bniepsuj@skok.awf.krakow.pl

WYPOŻYCZALNIA Ogólna i Międzybiblioteczna – tel. 683-13-12

INFORMATYK mgr Barbara Balicka
pok. 115, tel. 683-13-47
e-mail: wibalick@cyf-kr.edu.pl

BIBLIOTEKARZ SYSTEMOWY mgr Małgorzata Nahotko
pok. 115, tel. 683-13-47
e-mail: bnahotko@skok.awf.krakow.pl

UWAGA:

W połączeniach wewnętrznych należy opuszczać pierwsze 3 cyfry numerów telefonów.

BIBLIOGRAFIE

*Elżbieta Budkiewicz
Renata Mroczek*

Adnotowana bibliografia prac doktorskich obronionych w Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie w latach 1997-2002

W roku jubileuszowym obchodów 75-lecia naszej Uczelni przekazujemy do rąk Czytelników „Adnotowaną bibliografię prac doktorskich obronionych w Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie w latach 1997-2002”.

Niniejsze opracowanie stanowi kontynuację bibliografii prac doktorskich¹, która ukazała się w ramach Jubileuszu 70-lecia AWF, w roku 1997 i objęła prace do roku 1996.

Przy opracowywaniu Bibliografii przyjęto zasadę opisu z autopsji, na podstawie egzemplarzy prac znajdujących się w zbiorach Biblioteki oraz streszczeń dostarczonych przez autorów prac doktorskich.

Bibliografia opracowana jest w układzie alfabetycznym, na końcu zamieszczono indeks promotorów oraz indeks rzeczowy.

1. Ambroży Dorota: Gimnastyka w perspektywie aksjologii. Promotor: prof. dr hab. Józef Lipiec, Kraków: AWF 1998, 165 s. bibliogr. s. 143-153, aneks: s. 154-165, 9 tab.

Dysertacja jest próbą aksjologicznej penetracji szeroko pojętego fenomenu gimnastyki. Analiza przedstawiona w pracy miała na celu ukazanie wartości estetycznych, etycznych, witalnych i użytkowych, realizujących się w przestrzeni gimnastycznej. Zaprezentowane wartości znajdują swoje odbicie w różnych kierunkach gimnastyki. Wyniki rozważań z pogranicza humanistycznej myśli o człowieku mają na celu ukazanie obszaru gimnastyki jako wartości twórczej dziedziny działalności człowieka.

2. Ambroży Tadeusz: Poziom rozwoju somatycznego i motorycznego populacji dzieci i młodzieży z wybranych regionów województwa krakowskiego z uwzględnieniem niektórych czynników środowiskowych. Promotor: dr hab. Edward Mleczek, prof. nadzw. Kraków: AWF 1997, 266 s. 2 mapy 3 tab. 59 ryc. bibliogr. s. 170-201, aneks: s. 202-266, 66 tab.

Celem pracy było wyjaśnienie modyfikatorów środowiskowych i trybu życia dzieci i młodzieży z regionu podkrakowskiego pierścienia podmiejskiego na rozwój

¹ Budkiewicz Elżbieta, Mroczek Renata: Adnotowana bibliografia prac doktorskich znajdujących się w zbiorach Biblioteki Głównej Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie. Dodatek nr 2 do Biuletynu Informacyjnego Biblioteki Głównej AWF w Krakowie nr 3. Kraków: AWF 1997.

somatyczny i motoryczny. Badaniami objęto 2021 dziewcząt i 2077 chłopców w wieku 7-18 lat. Zastosowano metodę statystyczną. Stwierdzono, że dzieci ze środowiska wsi i małych miast prezentują nieznacznie wyższy poziom rozwoju motorycznego i somatycznego oraz cech funkcjonalnych. Nie stwierdzono wpływu skażenia gleby i powietrza na stan rozwoju somatycznego i gibkość. Siła różnicująca środowiska uwidoczniła się mocniej w poziomie rozwoju zdolności koordynacyjnych, wydolności fizycznej i wytrzymałości. Czynnikiem różnicującym rozwój fizyczny jest aktywność fizyczna.

3. Bawelski Marek, Kobosko Waclaw: Zmiany zdolności do wykonywania wysiłków o charakterze tlenowym i beztlenowym jako efekt treningu pływackiego i zmian rozwojowych. Badania longitudinalne. Promotor: dr hab. Jerzy Cempla, prof. nadzw. Kraków: AWF 1997, 142 s. 99 ryc. 1 tab. bibliogr. 143 poz., aneks: [49] s., 24 tab.

Praca zawiera wyniki badań ciągłych dzieci w wieku 12-15 lat, z grup nietreningujących i trenujących pływanie sportowe. Obserwowano zmiany zdolności do wykonywania wysiłków o charakterze tlenowym i beztlenowym, na podstawie parametrów fizjologiczno-biochemicznych rejestrowanych w trakcie wysiłków krótko- i długotrwałych (VO_2 , max VE max, HR max, P max, MAP, La, BE, H⁺ itp.). Wyznaczono w sposób nieinwazyjny progi wentylacyjne (AT i TDMA). Metodą statystycznej analizy wariancji wieloczynnikowej określono wpływ treningu, płci i wieku rozwojowego na zmiany zdolności wysiłkowych między 12 a 15 rokiem życia badanych.

4. Bohusz-Dobosz Alicja: Pedagogiczne, psychologiczne i rehabilitacyjne oddziaływanie na postawę wobec śmierci u osób terminalnie chorych. Promotor: dr hab. Janusz Zdebski, prof. nadzw. Kraków: AWF 1998, 229 s. 2 diagr. 9 ryc. 54 tab. 4 wykry. bibliogr. s. 172-189, aneks: s. 180-229.

Celem pracy było określenie optymalnych sposobów postępowania z chorymi terminalnie, stworzenie najlepszych w ich sytuacji warunków egzystencji, danie możliwości doznania pozytywnych stanów emocjonalnych oraz zmiany ich postawy wobec śmierci. Zbadano związek pomiędzy postawą wobec śmierci a cierpieniem i sytuacją rodzinną. Postawiono dwie hipotezy: 1/ postawa wobec śmierci jest uzależniona od systemu wartości, 2/ działania psychopedagogiczne i rehabilitacyjne mogą zmienić postawę chorego wobec śmierci (tzn. dopomóc akceptacji śmierci). Badaniami objęto 180 osób obojga płci chorych terminalnie (120 pacjentów St. Christopher's Hospice w Londynie i 60 z krakowskich szpitali im. S. Żeromskiego i J. Dietla).

5. Brudnik Maria: Szkolne i rodzinne uwarunkowania emocjonalnego stosunku uczennic i uczniów klas VIII do lekcji wychowania fizycznego. Promotor: prof. dr hab. Henryk Grabowski, Kraków: AWF 1997, 128 s. 7 ryc. 14 tab. bibliogr. s. 94-101, aneks: s. 102-128, 14 tab. 8 zał.

Celem pracy była próba ustalenia, które spośród uwarunkowań zewnętrznych (środowisko szkolne i rodzinne) w największym stopniu modyfikuje stosunek dziewcząt i chłopców z klas ósmych do lekcji wf. Uwarunkowania szkolne to: typ

lekcji wf, ocena sprawności fizycznej ucznia oraz jego umiejętności interpersonalne. Przebadano 266 dziewcząt i 276 chłopców, w okresie od stycznia 1992 do czerwca 1993. Z badań wynika, że o emocjonalnym stosunku młodzieży klas ósmych do lekcji wf w większym stopniu decydują czynniki szkolne niż rodzinne. Emocjonalny stosunek dziewcząt do lekcji wf uzależniony jest od subiektywnej oceny nauczyciela, ich możliwości ruchowych, rodzaju aktywności ruchowej oraz wpływu rodziny. Emocjonalny stosunek chłopców kształtują doświadczenia związane z aktywnością ruchową. Empatia nauczyciela nie różnicuje emocjonalnego stosunku młodzieży klas VIII do lekcji wf.

6. Bubka Zofia: Postawa ciała oraz rozwój morfologiczny uczniów Podstawowych Szkół Muzycznych w Krakowie. Promotor: dr hab. Tadeusz Kasperczyk, prof. nadzw. Kraków: AWF 1998, 125 s. 36 ryc. 42 tab. bibliogr. s. 85-94, aneks: s. 95-125.

Uczniowie szkół muzycznych, ze względu na specyfikę nauki, narażeni są na zaburzenia statyki ciała. Celem pracy była ocena parametrów morfologicznych i funkcjonalnych, ze szczególnym uwzględnieniem postawy ciała. Przebadano 560 uczniów szkół muzycznych i 836 uczniów szkół podstawowych. Największy odsetek wad dotyczył nieprawidłowo ustawionych łopatek, barków, stawów, wad kolan i stóp. Stwierdzono zależność pomiędzy rodzajem instrumentu i latami gry a wadami postawy (głównie w klasie skrzypiec). Poziom rozwoju morfologicznego uczniów szkół muzycznych, w większości badanych cech, nie wykazał różnic w stosunku do grupy porównawczej.

7. Chwała Wiesław: Badania nad strukturą „energetycznych” zdolności motorycznych i trafnością ich testowania. Promotor: prof. dr hab. Jan Szopa, Kraków: AWF 1997, 160 s. 24 ryc. 26 tab. bibliogr. 143 poz., aneks: s. 137-160, 12 tab.

Praca zawiera dwa podstawowe cele badawcze: a) wyodrębnienie finalnych struktur siłowych, szybkościowych i wytrzymałościowych zdolności motorycznych w oparciu o pomiary szerokiej gamy biomechanicznych parametrów laboratoryjnych, b) ocenę trafności wybranych testów motorycznych odpowiadających określonym zdolnościom energetycznym. Badaniami objęto 234 studentów obu płci AWF w Krakowie. Dokonano trój etapowej analizy z wykorzystaniem analizy danych: eksploracyjnej analizy czynnikowej i analizy taksonomicznej Warda. Wyniki pracy wskazują na istnienie sześcioczynnikowej struktury zdolności strukturalno-energetycznych. Spośród ocenianych testów wykazano testy o wysokim stopniu trafności zamierzonego pomiaru. Część testów okazała się nietrafna, gdyż wykazała charakter kompleksowy.

8. Cieśla Elżbieta: Uwarunkowania genetyczne i środowiskowe wybranych predyspozycji motorycznych dzieci i młodzieży w populacji kieleckiej. Promotor: dr hab. Edward Mleczo, prof. nadzw. Kraków: AWF 1998, 236 s. 153 ryc. 121 tab. bibliogr. 222 poz., aneks: s. 180-236, tab.

Celem badań było określenie siły uwarunkowań genetycznych podstawowych cech somatycznych i funkcjonalnych oraz zróżnicowania poziomu rozwoju morfofunkcjonalnego i motorycznego pod wpływem warunków środowiska społecz-

no-ekonomicznego. Badaniami objęto 2612 osób w wieku 7-55 lat (dzieci, młodzież w wieku 7-19 lat oraz niektórych rodziców). Dokonano pomiaru wysokości i masy ciała, masy ciała szczupłego, cech funkcjonalnych i motorycznych. Wykorzystano testy J.C. Ravena oraz test EUROFIT. Za cechy silnie kontrolowane genetycznie uznać można koordynację wzrokowo-ruchową, orientację przestrzenną, inteligencję niewerbalną, równowagę, gibkość, za średniosilnie odziedziczone: masę ciała szczupłego, za nisko odziedziczoną: szybkość ruchów ręki.

9. Czubała Marek: Wpływ powtarzanej sauny na wskaźniki wysiłkowej termoregulacji i wydolność aerobową. Promotor: prof. dr hab. Ryszard Kubica, Kraków: AWF 1997, 50 s., 11 ryc. 11 tab. bibliogr. s. 40-49, aneks: s. 50.

Praca miała na celu zbadanie czy trening termiczny w suchej saunie wpływa na zmiany sprawności wysiłkowej mechanizmów termoregulacyjnych i wydolność aerobową mężczyzn o wysokim poziomie wydolności fizycznej. Badaniom poddano 24 mężczyzn w wieku 20–22 lata o wysokim przeciętnym poziomie wydolności aerobowej. Na podstawie wyników badań sformułowano następujące wnioski: powtarzane kąpiele w saunie zwiększają istotnie wysiłkową sprawność mechanizmów termoregulujących organizm; powtarzany stres cieplny w saunie usprawnił ustrojowe mechanizmy odpowiedzialne za wydzielanie potu, czego wyrazem był istotny wzrost intensywności pocenia; kąpiele saunowe nie wywarły wpływu na wydolność aerobową mierzoną wielkością maksymalnego poboru tlenu w mililitrach na kilogram masy ciała.

10. Dudek Jolanta: Wpływ elektrostymulacji mięśni grzbietu na umiejętność utrzymania równowagi u osób z uszkodzeniem słuchu. Promotor: dr hab. Tadeusz Kasperczyk, prof. nadzw. Kraków: AWF 2001, 142 s., 3 fot., 40 ryc., 13 tab., bibliogr. 103 poz., aneks: s. 97-142, 4 ryc., 50 tab.

Celem pracy jest określenie umiejętności utrzymania równowagi i jej deficytu u dzieci niesłyszących oraz zbadanie wpływu elektrostymulacji mięśni grzbietu na utrzymanie równowagi. Badania przeprowadzono na grupie 69 osób w wieku 11-15 lat ze Specjalistycznego Ośrodka dla Dzieci Niesłyszących w Krakowie, z uszkodzeniem słuchu na poziomie 70-90 DB, o różnej etiologii. Grupę kontrolną stanowiło 500 dzieci słyszących. Jako metodę badawczą zastosowano eksperyment, w którym wykonano ocenę wstępną, program treningowy w postaci sześciotygodniowej elektrostymulacji oraz ocenę końcową. W obydwu grupach wykonano pomiary antropometryczne, u dzieci niesłyszących dwukrotną ocenę równowagi ciała oraz siły mięśni grzbietu. W grupie dzieci zdrowych przeprowadzono jednokrotną ocenę równowagi ciała. Do oceny równowagi zastosowano platformę stabilograficzną. Stwierdzono, że dzieci niesłyszące charakteryzują się zmniejszoną umiejętnością równowagi w porównaniu z grupą kontrolną oraz że ES wyraźnie wpływa na usprawnienie kontroli stabilności u niesłyszących. Wyniki testu OE (utrzymanie równowagi) są zbliżone w obydwu grupach, natomiast testu CE są wyższe w grupie eksperymentalnej. Programy usprawniające powinny wyprzedzać negatywne skutki uszkodzenia słuchu.

11. Echary Jacek Yasser: Ocena podłużnego i poprzecznego wysklepienia stóp oraz ich związek z wybranymi cechami morfologicznymi u dzieci w wieku 3-6 lat w środowisku miejskim. Promotor: dr hab. Tadeusz Kasperczyk, prof. nadzw. Kraków: AWF 1999, 101 s. 30 ryc. 13 tab. bibliogr. s. 79-92, aneks: s. 93-101, 3 tab.

Celem pracy było zbadanie, czy istnieje zależność między wiekiem badanych dzieci a wysklepieniem stóp oraz czy płaskostopie jest wadą powszechnie występującą u dzieci w wieku przedszkolnym. Badania przeprowadzono w latach 1996-1998 na dobranej losowo próbie 1462 dzieci przedszkolnych w wieku 3-6 lat z Nowej Huty (722 chłopców i 740 dziewcząt). Uwzględniono cechy morfologiczne takie jak: wysokość i masa ciała, długość i szerokość stóp, wysokość łuku podłużnego przyśrodkowego stóp (mierzoną przyrządem własnej konstrukcji). Do oceny podeszwy powierzchni stopy wykorzystano plantografię. Stwierdzono, że wysklepienie stopy poprawia się z wiekiem, co świadczy o dymorfizmie płciowym tej cechy oraz, że płaskostopie nie jest wadą powszechnie występującą u dzieci w tym wieku.

12. Gacek Maria: Niektóre osobowościowe uwarunkowania postaw młodzieży akademickiej wobec behawioralnych czynników ryzyka zdrowia. Promotor: prof. dr hab. Jan Fenczyn, Kraków : AWF 2000, 150 s. 25 tab. 19 ryc. bibliogr. 307 poz., aneks: [15] s.

Celem badawczym pracy jest analiza niektórych psychologicznych uwarunkowań postaw prozdrowotnych młodzieży akademickiej z uwzględnieniem profilu kształcenia i płci. Zbadano postawy młodzieży wobec takich behawioralnych czynników ryzyka zdrowia jak: wadliwa dieta, niski poziom aktywności ruchowej, substancje uzależniające, stres, przygodne kontakty seksualne. Grupę cech osobowości – rozpatrywanych jako determinanty postaw prozdrowotnych badanych studentów – stanowią: poziom lęku, umiejscowienie poczucia kontroli, poziom ekstrawersji/introwersji, neurotyzmu i reaktywności. Badano także preferencję zdrowia w systemie wartości ostatecznych młodzieży. Badania empiryczne przeprowadzono wśród 600 studentów uczelni krakowskich: AWF, CM UJ i PK, z zastosowaniem pięciu standardowych testów psychologicznych i dwóch kwestionariuszy autorskich.

13. Gazurek Dorota: Wpływ wysiłku fizycznego o różnej intensywności na stężenie glukozy we krwi u dzieci i młodzieży z cukrzycą. Promotor: dr hab. med. Czesław Szmigielski, prof. nadzw. Kraków: AWF 1998, 135 s. 18 ryc. 33 tab. bibliogr. 135 poz., aneks: s. 100-135, 4 ryc. 43 tab.

Oceniono wpływ wysiłku fizycznego o różnej intensywności na zachowanie się glikemii u 88 dzieci w wieku 6-19 lat (48 dziewcząt i 40 chłopców), różniących się przedwysiłkowym stężeniem glukozy, wiekiem biologicznym, poziomem HbA1c. Dzieci poddano próbie wysiłkowej na bieżni, a miarą wysiłku była częstość tętna. Wykonano trzy próby wysiłkowe o wzrastającej intensywności, po 20 minut każda, w kolejnych trzech dniach. „Kontrolę” stanowiły te same dzieci, nie obciążone wysiłkiem fizycznym. Stwierdzono, że spadek glikemii jest zależ-

ny od intensywności wysiłku, przedwysiłkowego stężenia glukozy i wieku biologicznego, natomiast nie zależy od płci i poziomu HBA1. Częstość wystąpienia hipoglikemii zależy od intensywności wysiłku oraz przedwysiłkowego stężenia glukozy we krwi.

14. Giovanni Vassilios: Kinematyka przejazdów torów slalomowych w narciarstwie alpejskim a problem urazowości. Promotor: dr hab. Kazimierz Chojnacki, prof. nadzw. Kraków: AWF 1998, 253 s. 1 fot. 48 rys. 52 tab. bibliogr. s. 197-205, aneks: s. 206-253, 1 rys.

Celem pracy była analiza slalomu giganta ze względu na charakterystykę badanych narciarzy (taktyka, wytrzymałość, urazowość) oraz poprawność ustawienia slalomu. Przebadano 93 zawodników w różnym wieku (69 mężczyzn i 24 kobiety). Badania biomechaniczne obejmowały: określenie parametrów geometrycznych torów slalomowych przy pomocy teodolitu, rejestrację przejazdu przy użyciu kamer filmowych oraz analizę statystyczną. Przeprowadzono ankietę dotyczącą urazowości. Na podstawie przeprowadzonych badań udowodniono, że taktyka, wytrzymałość, poziom narciarzy, bezpieczeństwo przejazdu oraz sposób ustawienia slalomu mogą być określane na podstawie zaproponowanych parametrów biomechanicznych i porównywane z urazowością narciarzy.

15. Gąsiorowski Wojciech: Porównawcza ocena wyników terapii prowadzonej według odmiennych modeli kompleksowej rehabilitacji u chorych z przewlekłym zespołem bólowym dolnego odcinka kręgosłupa w przebiegu dyskopatii. Promotor: dr hab. n. med. Krzysztof Spodaryk, prof. nadzw. Kraków: AWF 2001, 91 s. 8 rys. 9 wykr. bibliogr. 93 poz., aneks: s. 75-91, 27 tab.

Praca miała na celu dokonanie oceny skuteczności dwóch różnych programów kompleksowej rehabilitacji w aspekcie bólowym, sprawności bólowej i jakości życia chorych z przewlekłym zespołem bólowym dolnego odcinka kręgosłupa. Ponadto określono przydatność metod fizjoterapeutycznych, tworzących kompleksowy program rehabilitacji w szybkim przywracaniu chorego do pełnej aktywności psychofizycznej oraz wprowadzania programu profilaktyki wtórnej jako efektu przedłużania efektów leczniczych, uzyskanych w leczeniu zachowawczym. W pracy zostało postawionych siedem hipotez badawczych. Materiał kliniczny stanowiła grupa 142 mężczyzn, będących osobami czynnymi zawodowo. Grupa ta została wyłoniona za pomocą określonych wcześniej kryteriów włączenia do badań. W celu dokonania oceny skuteczności programów rehabilitacji posłużono się zespołem narzędzi pomiarowych w postaci kwestionariuszy, testów i pomiarów czynnościowych. Uzyskane surowe wyniki badań zostały przetworzone i przedstawione za pomocą podstawowych parametrów statystycznych i testu t-Studenta.

16. Gradek, Joanna: Wydolność fizyczna i koszt energetyczny standardowych wysiłków u chłopców otyłych w przedpokwitaniowej fazie rozwoju. Promotor: dr hab. Jerzy Cempla, prof. nadzw. Kraków: AWF 2002, 163 s. 48 ryc. 24 tab. bibliogr. 168 poz., aneks: s. 146-163, 26 tab.

W badaniach uczestniczyło 19 chłopców otyłych oraz 19 chłopców o przeciętnym poziomie otyłości w wieku od 9-11 lat. Badano maksymalną wydolność anaerobową i aerobową oraz reakcję chłopców otyłych w odpowiedzi na submaksymalne i krótkotrwałe supramaksymalne wysiłki wykonywane na cykloergometrze, a także podczas wysiłków marszowo-biegowych na bieżni mechanicznej. Absolutne wielkości $\dot{V}O_{2max}$ w obu grupach były podobne, a międzygrupowe różnice nie były istotne statystycznie. Maksymalna moc anaerobowa (MAP) wyrażona w wielkościach absolutnych różniła istotnie statystycznie obie porównywane grupy. MAP odniesione do masy ciała spowodowało, że niższe wielkości mocy anaerobowej uzyskali chłopcy otyli, a międzygrupowe różnice były istotne statystycznie. Wysiłki marszowo-biegowe, ze względu na przenoszenie większej masy ciała, spowodowały większe obciążenie fizjologiczne u chłopców otyłych ($-\dot{V}O_2 - \dot{V}_E - HR$). Natomiast wysiłki submaksymalne, których obciążenie było dobrane indywidualnie do drugiego progu wentylacyjnego, wywołały zbliżone reakcje wysiłkowe w obu porównywanych grupach. Podczas wykonywania krótkotrwałych wysiłków o supramaksymalnej intensywności dynamika zmian układu oddechowego i krążenia nie wykazywała wyraźnego międzygrupowego zróżnicowania. Chłopcy otyli uzyskali wyższe globalne wielkości poboru tlenu i wentylacji minutowej płuc oraz objętości oddechowej. Natomiast badania nie wykazały międzygrupowych różnic w zakresie częstości skurczów serca i częstości oddechów notowanych podczas krótkotrwałych wysiłków interwałowych.

17. Jasiński Tadeusz: Psychofizjologiczne dominanty tolerancji stresu przyspieszeń + GZ. Promotor: prof. dr hab. Jan Terelak, Kraków: AWF 1998, 131 s. 21 ryc. 24 tab. bibliogr. 171 poz., aneks: s. 119-131.

Celem pracy było oszacowanie kosztu fizjologicznego i psychologicznego w warunkach działania przyspieszeń o kierunku +GZ. Przebadano 46 podchorążych WOSLL, kandydatów na samoloty naddźwiękowe. Badanych poddano działaniu przyspieszeń o charakterystyce ustalonego przyspieszenia małych wartości i wolno narastających przyspieszeń (0,1 G/s) do granicy utraty pola widzenia. Reakcja badanych na stres była zróżnicowana. Wielkość kosztu fizjologicznego okazała się niższa u osób przejawiających niepokój i lęk o mniejszym nasileniu w stosunku do przeciętnego zachowania się pilotów. Osoby te charakteryzowały się również wysokim poziomem tolerancji przyspieszeń oraz małą liczbą reakcji błędnych. Miarą oceny kosztu fizjologicznego był wskaźnik HR – przy znacznym obciążeniu organizmu.

18. Jaworski Janusz: Genetyczne uwarunkowania wybranych predyspozycji motorycznych – wyniki badań rodzinnych ludności wiejskiej Żywiecczyzny. Promotor: prof. dr hab. Jan Szopa, Kraków: AWF 1998, 153 s. 24 ryc. 14 tab. bibliogr. s. 93-103, aneks: s. 104-153, 68 tab

Przedmiotem opracowania było określenie siły uwarunkowań genetycznych i środowiskowych populacji wiejskiej Żywiecczyzny. Materiał stanowiło 114 pełnych rodzin obejmujących 125 synów i 93 córki w wieku od 7 do 15 lat. Grupę kontrolną stanowiło 463 uczniów i 424 uczennice szkół podstawowych z tego terenu.

Zakres badań objął podstawowe cechy morfologiczno-strukturalne oraz funkcjonalne. Zastosowano podstawowe metody statystyczne oraz genetyki populacji. Stwierdzono, że najsilniejszą kontrolę genetyczną wykazały parametry długościowe, zaś u dziewcząt szerokość bioder. Średnio silne były wielkości h^2 masy ciała i obu jej komponentów (LBM i FM), a spośród cech funkcjonalnych orientacji przestrzennej i MPA – podobnie u obu płci. Pozostałe cechy były słabo kontrolowane genetycznie. Zaobserwowano działanie tzw. „regulatora matczyngo” (w młodszej grupie wieku) oraz wyraźny wzrost siły uwarunkowań genetycznych cech funkcjonalnych w miarę osiągania pełnego ich rozwoju. Stwierdzono duże zróżnicowanie poziomu rozwoju somatycznego pod wpływem statusu społeczno-ekonomicznego, pomimo dość silnych uwarunkowań genetycznych. Cechy te wykazują również nadal trwający, silny trend sekularny.

19. Jurczak Adam: Udział dzieci i młodzieży w pozalekcyjnych i pozaszkolnych formach aktywności ruchowej i jego niektóre uwarunkowania. Promotor: dr hab. M. Bukowiec, prof. nadzw. Kraków: AWF 2000, [5], 214 s. 55 ryc. 24 tab. bibliogr. s. 163-174., aneks: s. 175-214, 52 tab.

W różnych formach aktywności ruchowej uczestniczy 83,8 procent młodzieży, z tego systematycznie (raz w tygodniu) 73,6 procent, a z częstotliwością mogącą stymulować rozwój fizyczny (cztery razy w tygodniu) 28,7 procent. Aktywność ruchowa młodzieży ze szkół podstawowych jest wyższa niż młodzieży ze szkół ponadpodstawowych. Porównując wyniki badań z badaniami przeprowadzonymi przez Bukowca (1990) można zauważyć, iż młodzież rzadziej bierze udział w zajęciach ruchowych pozalekcyjnych i zorganizowanych przez placówki wychowania pozaszkolnego, częściej w zajęciach organizowanych indywidualnie. Treść i popularność dyscyplin ruchowych uzależnione są między innymi od płci, szkoły, etapu edukacji oraz sposobu organizacji zajęć. Na uczestnictwo młodzieży w różnych formach aktywności ruchowej wpływa również etap edukacji i poziom wykształcenia rodziców.

20. Juszkiwicz Mirosław: Aksjologia pływania. Analiza aktywności człowieka w środowisku wodnym. Promotor: prof. dr hab. Józef Lipiec, Kraków: AWF 2000, 183 s. bibliogr. s. 179-183.

W pracy przedstawiono zjawisko „człowieka pływającego”, w kontekście filozoficznym, przy wykorzystaniu teorii wartości. Celem pracy była próba określenia wartości realizowanych i kreowanych w relacjach człowieka ze środowiskiem wodnym. Ukazano pływanie nie tylko jako prostą umiejętność ciała, ale jako złożone psychofizyczne dokonanie człowieka, realizowane w szeroko zakrojonych relacjach kulturowych i społecznych, jako działalność mogąca stać się źródłem rozlicznych wartości natury i kultury. Realizując te wartości można zaspokoić potrzeby związane z kulturą fizyczną, wyrażane działaniami prewencyjnymi, kreatywnymi i reparatornymi względem swego ciała. Aby móc korzystać z bogatej oferty wartości związanych z wodą, warto nauczyć się pływać, a następnie umiejętność tę doskonalić i z wszechstronnym pożytkiem jak najczęściej wykorzystywać.

21. Kaganek Krzysztof: Ocena aktywności chorych z afazją w procesie rehabilitacji turystycznymi i rekreacyjnymi formami kultury fizycznej. Promotor: dr hab. Tadeusz Kasperczyk, prof. nadzw. Kraków: AWF 1997, 88 s. 6 rys. 36 tab. bibliogr. s. 67-72, aneks: s. 79-88

Przedstawiono znaczenie rehabilitacyjnego związku aktywności fizycznej, turystycznej i rekreacyjnej z funkcjonowaniem życiowym 75 chorych po udarze mózgu i z afazją. Badania potwierdziły hipotezę, że chorzy, uprawiający przed udarem turystyczne i rekreacyjne formy kultury fizycznej, po udarze wykazują większe zdolności przystosowania się do warunków życia codziennego, co obrazuje większa sprawność i częstość wykonywania czynności w stosunku do osób nieaktywnych. Posiadają również większą zdolność organizowania sobie czasu wolnego i wyższą aktywność społeczną, co potwierdza współwystępowanie aktywności fizycznej przed udarem z kondycją psychofizyczną po udarze.

22. Klinik Anna: Rola Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w krzewieniu polskiej kultury fizycznej na Śląsku Opolskim w latach 1895-1939. Promotor: prof. dr hab. Henryk Kocój, Kraków: AWF 1998, 219 s. 4 tab. bibliogr. s. 200-219, aneks: [14] s. 16 tab.

Praca omawia rolę Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” na Śląsku Opolskim w latach 1895-1939, w oparciu o materiały źródłowe. Przedstawiono pokrótce historię działalności Towarzystwa w Polsce oraz realizowane przezeń cele i zadania. Omówiono sytuację społeczną i gospodarczą na Opolszczyźnie w wyżej wymienionym okresie oraz działalność organizacji i towarzystw, również sportowych. Celem towarzystw sokolskich było nie tylko propagowanie kultury fizycznej i higieny w społeczeństwie, ale także szerzenie oświaty i kultury oraz wychowanie patriotyczne. „Sokół” na Śląsku Opolskim działał w trudnych warunkach, w środowisku nieprzychylnie ustosunkowanym do Polski i Polaków. Ruch sportowo-gimnastyczny był jedyną formą organizacji, umożliwiającą naukę języka polskiego.

23. Klocek Tomasz: Weryfikacja kryteriów naboru i selekcji do piłki siatkowej kobiet. Promotor: dr hab. Stanisław Żak, prof. nadzw. Kraków: AWF 1998, 141 s. 24 ryc. 5 tab. bibliogr. 183 poz., aneks: [19] s. 34 tab.

Celem pracy było wskazanie warunków morfofunkcyjnych, warunkujących skuteczność gry na różnych etapach szkolenia oraz weryfikacja procesu naboru i selekcji do kadr młodzieżowych. Badania przeprowadzono w latach 1992-98 na grupie 288 siatkarek (wiek 13-26 lat), prezentujących różny poziom sportowy. Stwierdzono, że umiejętności specjalne siatkarek najsilniej zdeterminowane są wysokim poziomem siły szybkościowej oraz koordynacji ruchowej. Nie należy prognozować wyników wyłącznie na podstawie parametrów somatycznych. W kolejnych etapach szkolenia zmieniają się uwarunkowania skuteczności gry – zmniejsza się wpływ zdolności koordynacyjnych na rzecz zdolności szybkościowo-siłowych. Efektywność gry detreminowana jest przez dynamiczny układ wzajemnie kompensujących się czynników.

Kobosko Waclaw – zob. Bawelski Marek, Kobosko Waclaw: Zmiany zdolności do wykonywania wysiłków o charakterze tlenowym i beztlenowym jako efekt treningu pływackiego i zmian rozwojowych. Badania longitudinalne

24. Kurek Artur: Kolarstwo na terenie Galicji w latach 1867-1899. Promotor: dr hab. Ryszard Wasztyl, prof. nadzw. Kraków: AWF 1999, 287 s. 13 ryc. 11 tab. 1 wykr., aneks: s. 231-258, 3 tab. bibliogr. s. 269-268.

Celem pracy było przedstawienie kolarstwa w Galicji w latach 1867-1899 ze szczególnym uwzględnieniem sportu, turystyki i rekreacji. Najważniejszymi wydarzeniami dla rozwoju kolarstwa było pojawienie się welocypedu (1867 r.), bicyklu (lata osiemdziesiąte XIX w.), roweru (1887 r.). W 1886 r. powstaje w Krakowie pierwszy klub kolarski, w 1896 r. Turystyczny Klub Kolarski w Stanisławowie, rok później we Lwowie Kolarski Klub Sportowy. W Galicji w XIX w. działało ponad 50 klubów kolarskich, które zorganizowały około 150 różnych wyścigów, również międzynarodowych, np. maraton kolarski na trasie Kraków-Lwów (1894 r.). Osiągnięcia kolarstwa w Galicji, choć mniejsze od zachodnioeuropejskich, stały się jednak za nimi nadążać.

25. Makuła Waldemar: Treść i miejsce postaw prosomatycznych w systemie wartości młodzieży akademickiej Krakowa. Promotor: dr hab. Janusz Zdebski, prof. nadzw. Kraków: AWF 1998, 191 s. 13 ryc. 55 tab. bibliogr. 137 poz., aneks: s. 176-191.

Celem pracy było wskazanie miejsca postaw prosomatycznych w systemie wartości młodzieży akademickiej Krakowa. Otrzymane wyniki ukazały niezadowalający stan postaw prosomatycznych studentów. Studenci cenią zdrowie, nie rozumieją jednak jego znaczenia. Wartości, w sposób zasadniczy decydujące o zdrowiu, nie cieszą się uznaniem badanych osób. Badania wykazały, że ukazanie związków pomiędzy aktywnością ruchową, sprawnością fizyczną a własnym ciałem jest istotnym zagadnieniem w procesie wychowania fizycznego.

26. Mika Anna: Ocena stanu funkcjonalnego kręgosłupa i jakości życia kobiet z osteoporozą. Promotor: dr hab. n. med. Alicja Barwik-Schramm, Kraków: AWF 2002, 100 s., 16 ryc. bibliogr. 162 poz., aneks: s. 70-[100], 15 ryc. 16 tab.

Celem pracy była analiza zmian zachodzących w układzie mięśniowo-szkieletowym kręgosłupa w przebiegu utraty masy kostnej w osteoporozie i osteopenii, wpływ tych zmian na ocenę jakości życia pacjentów oraz zaproponowanie wytycznych prewencji i leczenia usprawniającego osteoporozę. Badaniami objęto 189 kobiet w wieku 50-80 lat. U wszystkich badanych wykonano pomiar gęstości tkanki kostnej metodą DEXA, w obrębie kręgosłupa oraz bliżej nasady kości udowej. Badania obejmowały wywiad, smocenie jakości życia, ocenę kąta kifozy i zakresu ruchomości kręgosłupa w odcinku piersiowym, pomiar siły mięśni prostowników kręgosłupa. Wykazano, że utrata masy kostnej do wartości T-score = -2,5 SD związana jest z niewielkim zmniejszeniem wysokości ciała oraz z niewielkim ubytkiem siły mięśni prostowników kręgosłupa i zakresów ruchomości odcinka piersiowego. Zmiany te gwałtownie narastają jednak po przekroczeniu wartości T-score=+-2,5 SD. Wykazano silny udział czynników pozaszkieletowych

oraz obniżanie siły mięśni prostowników kręgosłupa w procesie progresji kifozy piersiowej. Obserwowane z wiekiem pogłębienie kąta kifozy piersiowej, utrata wzrostu, spadek siły mięśni prostowników kręgosłupa, zmniejszenie zakresu ruchomości w piątej i szóstej dekadzie życia narastało łagodnie, a gwałtownie przyspieszało w siódmej dekadzie życia. Dynamika ubytku BMD z wiekiem nie pokrywała się z przebiegiem tych zmian. Samoocena jakości życia zależna była od aktywności fizycznej, trybu życia, wykształcenia. Niska masa ciała oraz nierodzenie mogą być przyczyną zwiększonej utraty masy kostnej po menopauzie, nie mają zaś wpływu używki jak kawa czy papierosy. Aktywność fizyczna wpływa korzystnie na zakres ruchomości kręgosłupa.

27. Mika Piotr: Efekty treningu marszowego pacjentów z chromaniem przestankowym. Promotor: dr hab. n. med. Krzysztof Spodaryk, prof. nadzw. Kraków: AWF 2002 [6], 84 s. 20 ryc. 7 tab. bibliogr. 151 poz., aneks: s. 68-84, 18 ryc. 13 tab.

Celem pracy była ocena skutków nadzorowanego treningu marszowego o niskiej intensywności, prowadzonego na bieżni, u pacjentów z chromaniem przestankowym. Badaniom poddano 67 pacjentów (II okres choroby wg. Fontaine), podzielonych na dwie grupy. Grupa kontrolna (n=46) poddana została wyłącznie leczeniu farmakologicznemu. W drugiej grupie (n=21) pacjenci poddani zostali ponadto trzymiesięcznemu treningowi marszowemu na bieżni. Trening prowadzony był 3 razy w tygodniu a podczas każdej sesji pacjent chodził trzykrotnie na bieżni. Czas wysiłków wynosił 85% czasu pojawienia się chromania. U wszystkich pacjentów oceniano: hematokryt, morfologię krwi, poziom fibrynogenu, poziom cholesterolu, aktywność enzymów LDH i CPK, odkształcalność erytrocytów, mikroalbuminurię oraz przepływ tętniczy w kończynach dolnych. Badano również jakość życia przy pomocy kwestionariusza SF-36. W obu grupach istotnej poprawie uległ bezbólowy dystans marszu - w grupie kontrolnej nastąpił wzrost o 17% a w grupie poddanej treningowi o 120%. Trening nie spowodował wzrostu mikroalbuminurii, liczby leukocytów, liczby neutrofilów, wzrostu aktywności enzymów LDH, CPK, mogącego świadczyć o rozwoju reakcji zapalnej. Ponadto zaobserwowano, po trzymiesięcznym treningu, wzrost odkształcalności erytrocytów oraz poprawę przepływu krwi w tętnicach kończyn dolnych. Zmian takich nie stwierdzono w grupie kontrolnej. Niniejsza praca dowodzi klinicznej użyteczności treningu marszowego o niskiej intensywności prowadzonego na bieżni i wskazuje na wieloczynnikowe podłoże poprawy dystansu marszu u pacjentów z chromaniem przestankowym.

28. Nowak Piotr: Kultura fizyczna w wiejskim stylu życia. Promotor: prof. dr hab. Anna Pawlak, prof. nadzw. Kraków: AWF 2001, 213 s. 22 tab. bibliogr. 125 poz.

Praca miała na celu opis i wyjaśnienie procesu wkraczania kultury fizycznej do wiejskiego stylu życia oraz weryfikację tezy, iż kultura fizyczna na obecnym etapie rozwoju cywilizacyjnego wsi stanowi dysharmonijny element wiejskiego stylu życia. Podstawowe koncepcje teoretyczne, wykorzystywane w pracy to: teoria rozwoju kultury, tradycyjna kultura chłopska, kultura fizyczna, styl życia i dysharmonia kulturowa. Źródłem danych empirycznych były badania niezależnych ośrodków

ków badawczych tj.: SMG/KRC i ISQ and QUANT GROUP, raport GUS nt. rekreacji ruchowej Polaków (2000 r.) oraz własne obserwacje. Najważniejsze wnioski to: a) kultura fizyczna w znacznie większym stopniu jest obecna w życiu mieszkańców wsi aniżeli w chłopskim stylu życia, b) istnieją dwie podstawowe bariery uczestnictwa mieszkańców wsi w kulturze fizycznej: infrastrukturalna - (dla ludzi nie będących rolnikami) oraz mentalno-kulturowa, związana z pozostałościami tradycyjnego systemu wartości (dla rolników).

29. Nowobilski Roman: Wpływ zróżnicowanych metod rehabilitacji na poziom lęku u chorych na astmę oskrzelową. Promotor: dr hab. Janusz Zdebski, prof. nadzw. Kraków: AWF 1999, 125 s. 26 ryc. 33 tab. bibliogr. 134 poz., aneks: s. 101-112.

Autor sformułował następującą hipotezę główną: nowoczesna, kompleksowa, interdyscyplinarna rehabilitacja, obejmująca swoim zakresem działania także psychikę pacjenta chorującego na astmę oskrzelową, oparta na metodach relaksacji i dłuższego kontaktu z terapeutą da lepszy efekt terapeutyczny, niż klasyczna rehabilitacja. Badaniom poddano 60 pacjentów chorujących na astmę oskrzelową w stopniu od umiarkowanego do ciężkiego rozwoju choroby. Zaobserwowano poprawę jakości życia pacjentów, obniżenie poziomu lęku, obniżenie poziomu depresji, zmniejszenie odczucia duszności, poprawę parametrów spirometrycznych, poprawę obrazu samego siebie.

30. Orlewicz-Musiał Małgorzata: Polskie nurkowanie swobodne. Dzieje, organizacje, wartości. Promotor: prof. zw. dr hab. Józef Lipiec, Kraków: AWF 2001, 271 s. 24 fot. 19 ryc. 1 tab. bibliogr. s. 254-271 + aneks: [54] s., 1 fot.

Przedmiotem badań jest historia nurkowania swobodnego. Głównym elementem pracy jest rekonstrukcja, analiza i ocena dziejów, zgromadzenie i uporządkowanie faktów tworzących historię nurkowania swobodnego, a także ich weryfikacja i ocena. Praca koncentruje się na latach 1935 - 2000 i ma zasięg ogólnopolski. Przedstawia chronologię wydarzeń z dziejów nurkowania i pletwonurkowania z uwzględnieniem trzech głównych okresów: pionierskiego, działalności klubów (Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i Ligi Obrony Kraju) oraz okresu transformacji ustrojowej. Nurkowanie zostało zaprezentowane jako działalność wielokierunkowa: utylitarna (gospodarcza i naukowa), sportowa, turystyczna, rekreacyjna, rehabilitacyjna. Przedstawione zostało również podłoże materialne nurkowania swobodnego, ze szczególnym zaakcentowaniem historii, znaczenia i wartości sprzętu nurkowego. Praca przybliży również sylwetki i środowisko pletwonurków z uwzględnieniem polskiej specyfiki.

31. Poznańska Anna: Dynamika rozwoju wybranych cech morfofunkcjonalnych oraz struktura efektów motorycznych uczennic i uczniów krakowskich podstawowych szkół muzycznych. Promotor: prof. dr hab. Jerzy Januszewski, Kraków: AWF 1997, 123 s. 35 ryc. 16 tab. bibliogr. s. 94-110, aneks: s. 111-123, 43 tab.

Praca miała na celu ocenę dynamiki rozwoju wybranych cech somatycznych, parametrów czynnościowych oraz zdolności motorycznych (kondycyjnych i koordynacyjnych) dzieci ze szkół muzycznych Krakowa. Dokonano pomiarów

podstawowych parametrów somatycznych i prób sprawności motorycznych przy pomocy testów (Szopa 1998, Raczek i Mynarski 1992). Określono zdolności muzyczne dzieci na podstawie analizy ocen uzyskanych podczas egzaminów wstępnych i w trakcie roku szkolnego. Stwierdzono, że cechy motoryczne są zjawiskiem biologicznym i nie zależą od rodzaju szkoły oraz zaawansowania w rozwoju sprawności motorycznej. Nie stwierdzono zależności między uzdolnieniami muzycznymi dzieci, a ich zdolnościami koordynacyjnymi.

32. Prusak Jarosław: Wpływ indywidualnie dozowanego wysiłku fizycznego na wydolność fizyczną chorych na muskowiscydozę. Promotor: dr hab. med. Czesław Szmigiel, prof. nadzw. Rabka 1998, 85 s. 16 tab. 5 wyk. bibliogr. 89 poz. streszcz.

Celem pracy była ocena wpływu cyklu treningowego o indywidualnie dozowanym wysiłku fizycznym na wydolność fizyczną chorych na muskowiscydozę. U 82 pacjentów w wieku od 7 do 24 lat wykazano pogorszenie funkcji układu oddechowego, obniżoną wydolność fizyczną oraz opóźnienie rozwoju fizycznego. Badanych podzielono losowo na dwie grupy, 61 osób wzięło udział w treningu fizycznym, obejmującym ćwiczenia na urządzeniach stacjonarnych. Wykazano istotny statystycznie wzrost większości wskaźników, szczególnie: VO_{2max} , W_{max} , VE_{max} , FEV1, VC oraz masy ciała. W grupie kontrolnej zmianie uległa jedynie masa ciała. Ustalono, że wielkość zmian potreningowych zależy od wieku chorych, wyjściowego poziomu wydolności fizycznej oraz funkcji płuc. Leczenie fizjoterapeutyczne w muskowiscydozie należy zmodyfikować.

33. Ridan Tomasz: Odległe wyniki leczenia zachowawczego choroby Legg-Calvé-Perthesa. Promotor: prof zw. dr hab. n. med. Daniel Zarzycki, Kraków: AWF 2002, 151 s., 23 fot. 82 ryc. 45 tab. bibliogr. 121 poz., aneks: s. 149-15.

Celem pracy była retrospektywna ocena odległych wyników leczenia zachowawczego pacjentów z chorobą Legg-Calvé-Perthesa. Badaniami objęto 123 chorych (105 mężczyzn i 18 kobiet), z okresem obserwacji średnio 19, 5 lat. Początek choroby wystąpił średnio w wieku 6,5 lat. Leczenie zachowawcze (średnio 2,9 lat) obejmowało: wydłużony odpoczynek w łóżku, odciążenie, gipsy odwodzące, zabiegi kinezyterapeutyczne i fizykoterapeutyczne. Metodyka badań obejmowała przeprowadzenie wywiadu, analizę wyników badania klinicznego i radiologicznego. Pacjentów sklasyfikowano wg podziałów Waldenströma, Catteralla, Herringa, rozpoczęcia choroby i okresu obserwacji. Do oceny wyników leczenia zastosowano klasyfikację Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego, klasyfikację wg Mose i według Stulberga. Ocenie poddano obecność zmian zwyrodnieniowych (stwierdzona w 37,8% badanych stawów). Wyniki leczenia wskazują, że przebycie choroby Perthesa mimo częściowego ograniczenia sprawności ruchowej pacjentów, nie wpłynęło na ograniczenie ich aktywności zawodowej. Przeprowadzone obserwacje wykazały, że metody zachowawcze zapewniają korzystne warunki do odbudowy kości udowej.

34. Rolski Zbigniew: Dynamika zmian wyników sportowych w rocznym cyklu szkoleniowym pływaków i pływaczek w wieku 12-13 lat, z uwzględnieniem obciążeń treningowych oraz wybranych predyspozycji somatycznych i funkcjonalnych. Promotor: prof. dr. hab. Jerzy Januszewski, Kraków: AWF 2000, 107 s. 18 ryc. 1 tab. bibliogr. s. 73-79, aneks: s. 80-107, 36 tab.

Celem pracy było ustalenie wpływu obciążeń treningowych na prędkość pływania na dystansach 20, 100 i 400 m oraz struktura powiązań tych prędkości z uwarunkowaniami somatycznymi, funkcjonalnymi i obciążeniem treningowym. Z badań wynika, że obserwacja postępów wyników sportowych u dzieci do 13 roku życia powinna się łączyć z kontrolą wskaźników koordynacyjno-technicznych. Obciążenia treningowe powinny oddziaływać na rozwój długości cyklu i powodować wzrost poziomu mocy. Szczególne ważne są wysiłki tlenowo-beztlenowe. Analiza regresji wykazała, że wskaźniki (parametry mocy) w modelach wytrzymałości w krótkich i długich dystansach różnią się. Dystans 100 m. w modelu regresji charakteryzuje masa ciała szczupłego. (LBM) oraz składniki obciążenia treningowego - S_4 - wysiłki beztlenowe kwasowo-mlekowe.

35. Rosiński Jarosław: Wpływ treningu sportowego na poziom wybranych predyspozycji i zdolności motorycznych zawodników uprawiających narciarstwo biegowe. Promotor: dr hab. Kazimierz Chojnacki, prof. nadzw. Kraków: AWF 2000, 154 s. 48 ryc. 2 tab. bibliogr. s. 146-154, aneks [25] s. 36 tab.

Celem pracy była próba określenia rozwojowych, strukturalnych i funkcjonalnych uwarunkowań procesu szkolenia sportowego w narciarstwie biegowym w odniesieniu do 15-18 letnich zawodników. Materiał stanowiły charakterystyki 20 narciarek i 26 narciarzy biegaczy, zgromadzone w okresie 1994-1998 r., obejmujące predyspozycje i zdolności motoryczne, obciążenia treningowe, ocenę poziomu sportowego. Obliczono różnice międzygrupowe (normalizacja na x i s grupy porównawczej), określono wielkość dymorfizmu płciowego (WD), dokonano oceny tempa rozwoju (WTR III), wykorzystano „Rejestr grup środków treningu w narciarstwie biegowym”, obliczono x i s oraz współczynnik korelacji rang Spearmana, przeprowadzono analizę czynnikową metodą składowych głównych, uzupełnioną rotacją typu Varimax – znormalizowaną.

36. Różycki Paweł: Struktura i społeczne uwarunkowania turystycznej aktywności młodzieży. Promotor: dr hab. Ryszard Winiarski, prof. nadzw. Kraków: AWF 2000, 116 s. 48 tab. bibliogr. s. 90-98, aneks: s. 100-116.

Celem pracy była diagnoza stanu aktywności turystycznej młodzieży oraz próba wyjaśnienia jej niektórych społecznych uwarunkowań. Analiza dotychczasowych wniosków badań, dotyczących aktywności turystycznej, pozwoliła na sformułowanie terminów turystyka świadoma i turystyka nieświadoma. Zbadano zmienność aktywności turystycznej w okresie nauki szkolnej, wpływ uprawiania turystyki na osiągnięte wyniki w nauce oraz różnice w sposobach spędzania czasu wolnego młodzieży z dużych i małych miast. Interesującym problemem okazały się zależności pomiędzy sposobem wychowania, a aktywnością turystyczną. Ba-

dania miały formę sondażu diagnostycznego przeprowadzonego metodą reprezentacyjną wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych. Wykorzystano w nich kwestionariusz ankiety, skalę celów turystycznych oraz test o turystyce, skonstruowany specjalnie do określenia stanu wiedzy młodzieży o turystyce.

37. Rukasz Wojciech: Uszkodzenia urazowe ciała i ich przyczyny u zawodników judo reprezentujących wysoki poziom sportowy. Promotor: prof. zw. dr hab. n. med. Daniel Zarzycki, Kraków: AWF 2002, 129 s. 58 tab. bibliogr. 70 poz., aneks: s. 127-129.

Rozprawa doktorska stanowi retrospektywną analizę urazowych uszkodzeń ciała u zawodników reprezentujących wysoki poziom sportowy. Badaniami objęto grupę zawodników płci męskiej, którzy ulegali uszkodzeniom ciała takim jak: skręcenia, podwichnięcia, zwichnięcia stawów, złamania, stłuczenia, rany. Miejscem najbardziej zagrożonym urazami był staw kolanowy. Najczęstszą przyczyną powstawania urazów była bezpośrednia walka sportowa oraz zbyt szybkie podjęcie aktywności fizycznej po doznanym wcześniej urazie. Większe ryzyko wystąpienia uszkodzeń ciała odnotowano podczas treningów, niż podczas zawodów sportowych. Walka w „stójce” była zdecydowanie bardziej urazogenna od walki w „parterze”. Zasadniczym źródłem powstawania sytuacji niebezpiecznych, prowadzących do powstawania urazów, okazały się rzuty seoi-nage.

38. Spieszny Michał: Struktura i uwarunkowanie procesu uczenia się techniki gry w piłce ręcznej. Promotor: dr hab. Stanisław Żak, prof. nadzw. Kraków: AWF 1997, 189 s. 38 rys. 10 tab. bibliogr. s. 151-161, aneks: s. 165-189, 28 tab.

Dokonano analizy zależności poziomu techniki gry w początkowym okresie szkolenia od predyspozycji strukturalnych, koordynacyjnych oraz zdolności o podłożu energetycznym. Przedstawiono badania ciągłe, prowadzone w latach 1988-1991 na grupie 163 dziewcząt i chłopców w wieku 11-14 lat z klas sportowych o specjalności piłka ręczna w Szkole Podstawowej nr 91 w Nowej Hucie. Posłużono się analizą czynnikową oraz korelacją wielokrotną. Dokonano modyfikacji testu sprawności specjalnej w piłce ręcznej Pytlika i Żarka metodą ekspertów. Z badań wynika, że skuteczność nauczania elementów gry w piłkę ręczną zależy od poziomu i rozwoju koordynacji ruchowej, a zwłaszcza od komponentów związanych z koordynacją sensoryczno-motoryczną. Poziom sprawności specjalnej uwarunkowany jest także rozwojem siły eksplozywnej, szczególnie u chłopców.

39. Staszkiwicz Robert: Zakres ruchów a siła i wytrzymałość mięśniowa ręki. Promotor: prof. dr hab. Jan Szopa, Kraków: AWF 2001, 80 s., aneks: VIII s. 11 tab.

Zbadano 424 osoby w wieku 20-23 lat (168 mężczyzn i 266 kobiet). Celem pracy było uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania badawcze: a) jakie możliwości ruchowe posiadają połączenia decydujące o wielkości pola pracy ręki i jak je najłatwiej ocenić? b) jak poprawnie wykonać pomiar siły chwytu by uniezależnić wynik od wymiarów ręki? c) czy badanie wytrzymałości w warunkach skurczu izometrycznego jest metodycznie poprawne? Badania parametrów siłowych i wytrzymałościowych przeprowadzono na prototypowym stanowisku pomiarowym.

Ruchomość stawów śródrečno-palczkowych oceniano mierząc kąty na wykonywanych wcześniej obrysach rąk według własnej opracowanej metodyki. Wyniki opracowano statystycznie i przedyskutowano.

40. Tchórzewski Dariusz: Kształtowanie sprawności motorycznej i jej uwarunkowania u zawodników uprawiających sporty zimowe w wieku 15 - 18 lat. Promotor: dr hab. Kazimierz Chojnacki, prof. nadzw. Kraków: AWF 2000, 90 s. 34 ryc., 3 tab. bibliogr. s. 78-90, aneks: [43] s. 34 tab.

Celem pracy była próba określenia związków pomiędzy zdolnościami o podłożu energetycznym, a zdolnościami koordynacyjnymi u zawodników sportów zimowych w przedziale wieku 15-18 lat na tle grupy porównawczej. Materiał stanowiły charakterystyki 21 zawodników i 12 zawodniczek sportów zimowych zgromadzone w okresie 1994-1997, obejmujące predyspozycje i zdolności motoryczne. Obliczono różnice międzygrupowe (normalizacja na x i s grupy porównawczej), określono wielkość dymorfizmu płciowego (WP), dokonano oceny tempa rozwoju (WTR III), obliczono współczynniki korelacji liniowej Pearsona oraz rang Spearmana, zastosowano analizę czynnikową do redukcji danych.

41. Walaszek Robert: Ocena wpływu rehabilitacji ruchowej na siłę mięśni kończyn dolnych i lokomocję u chorych z niedowładem połowicznym. Promotor: dr hab. Tadeusz Kasperczyk, prof. nadzw. Kraków: AWF 1997, 84 s. 6 fot. 2 ryc. 35 tab. bibliogr. s. 80-84, aneks: s. 85-90, 1 fot.

Celem pracy była ocena postępów rehabilitacji u chorych z niedowładem połowicznym na podstawie wybranych parametrów tj. momentów sił grup mięśniowych stawów biodrowych i kolanowych oraz lokomocji w okresie sześciotygodniowej rehabilitacji ruchowej. Wykorzystano fotel typu VPR-01A. Moment sił zmierzono w Niutonometrach /Nm/. Test lokomocji polegał na przejściu 10 metrów na czas po prostej bez przeszkód i z przeszkodami. Przeprowadzono analizę statystyczną, korelacyjną i badanie asymetrii. Stwierdzono, że bardzo ważnym czynnikiem w usprawnianiu ruchowym pacjentów po udarze mózgu jest asymetria między siłą mięśni niedowładnych i zdrowych. W przypadku zmniejszenia ułatwia chód, natomiast zwiększona utrudnia lokomocję.

42. Wilczyński Jacek: Postawa ciała a wady wzroku u dzieci w wieku 11-12 lat. Promotor: dr hab. Tadeusz Kasperczyk, prof. nadzw. Kraków: AWF 1997, 80 s. 27 ryc. 22 tab. bibliogr. 114 poz., aneks: [2] s., 1 ryc.

Praca miała na celu określenie związku między jakością postawy ciała, a niskimi wadami refrakcji i obniżoną ostrością wzroku. Badano grupę 95 chłopców i 113 dziewcząt w wieku 11-12 lat. Badania lekarskie wzroku wykonane były przez okulistę. W badanej grupie było 58,7% postaw prawidłowych i 41,3% postaw nieprawidłowych. Stwierdzono 33,2% wad refrakcji wzroku i 23% przypadków obniżonej ostrości wzroku. W grupie dzieci z wadami wzroku odsetek postaw nieprawidłowych jest większy i przeważają postawy kifotyczne. Wady postawy ciała a zwłaszcza kifoza są istotnie powiązane z wadami wzroku. Istnieje też zależ-

ność między ostrością wzroku a wskaźnikiem Queteleta i kątem piersiowym górnym. Od najmłodszych lat życia dziecka należy dbać o higienę narządu wzroku. Konieczna jest zmiana kwalifikacji okulistycznej dzieci do gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej.

43. Żabecka-Chowaniec Renata: Kształtowanie się wybranych parametrów postawy ciała w procesie korekcji wad postawy ciała dzieci i młodzieży rejestrowanych techniką wykorzystującą zjawisko mory. Promotor: dr hab. Tadeusz Kasperczyk, prof. nadzw. Kraków: AWF 2000, 138 s. 6 rys. 51 tab. 27 wyk. bibliogr. 103 poz.

Przedstawiono kształtowanie się wybranych parametrów postawy ciała u dzieci i młodzieży w procesie korekcji, trwającym jeden rok szkolny. Dokonano analizy korelacji zachodzących pomiędzy parametrami uzyskiwanymi z komputerowego programu badań postawy ciała techniką wykorzystującą zjawisko mory. Badano również częstość występowania określonych typów postaw ciała w płaszczyźnie strzałkowej w świetle typologii Wolańskiego w modyfikacji Zeyland-Maławki. Przedstawiono, jaki związek ma boczne skrzywienie kręgosłupa z asymetriami wyrażonymi w płaszczyźnie czołowej i płaszczyźnie poprzecznej. Oceniono efektywność zastosowanego procesu korekcyjnego oraz przydatność badanych cech w diagnostyce.

44. Żak Marek: Ocena wyników leczenia polem magnetycznym niskiej częstotliwości u kobiet w wieku geriatrycznym ze zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa lędźwiowego. Promotor: dr hab. n. med. Krzysztof Spodaryk, prof. nadzw. Kraków: AWF 1998, 76 s. 10 tab. bibliogr. 101 poz.

Celem pracy była ocena wyników usprawniania pacjentek ze złamaniami zwyrodnieniowymi kręgosłupa lędźwiowego oraz określenie znaczenia prezentowanej terapii w procesie rehabilitacji osób starszych. Przebadano 115 kobiet w wieku od 66-80 lat podzielonych na cztery grupy, poddanych wcześniej fizjoterapii. Oceniano m. in. sprawność funkcjonalną i nasilenie występowania bólu, wykorzystując testy opracowane przez doktoranta oraz inne metody badawcze. Wnioskowanie dotyczyło wpływu rodzajów usprawniania na badane parametry w poszczególnych grupach.

45. Żizka Danuta: Wartości ciała uznawane i realizowane przez młodzież krakowską. Analiza psychospołeczna. Promotor: dr hab. Ryszard Winiarski, prof. nadzw. Kraków: AWF 1998, 159 s. 53 tab. bibliogr. s. 133-141, aneks: s. 142-159.

Celem pracy było zbadanie stanu kultury somatycznej młodzieży krakowskiej oraz próba wyjaśnienia jej niektórych uwarunkowań psychospołecznych. Postawiono trzy hipotezy: 1/ istnieje związek między aktywnością sportowo-rekreacyjną a świadomością somatyczną młodzieży, 2/ cechy położenia społecznego różnicują hierarchię wartości ciała, uznawanych i realizowanych przez młodzież, 3/ występują istotne zależności między oceną własnego ciała a stopniem akceptacji i realizacji określonych wartości somatycznych. Stwierdzono występowanie istotnych statystycznych zależności między hierarchią uznawanych i realizowanych wartości ciała a położeniem społecznym (zwłaszcza płcią), nie stwierdzono

natomiast takiego związku między wymienionymi wartościami ciała a samoocena. Praca dostarcza przesłanek w kierunku postępowania pedagogicznego w zakresie kształtowania postaw prosomatycznych.

46. Żychowska Małgorzata: Zmiany wskaźników Wingate Testu i wybranych parametrów biochemicznych w różnych temperaturach otoczenia. Promotor: prof. dr hab. Ryszard Kubica, Kraków: AWF 1997, 92 s. 35 ryc. bibliogr. 63 poz., aneks: s. 72-92, 11 tab.

Celem pracy było zbadanie wpływu różnych temperatur otoczenia na wydolność anaerobową mierzoną Wingate Testem, zmian parametrów fizjologicznych i biochemicznych w trakcie powtórnego testu oraz maksymalnej rozwijanej mocy. Przeprowadzono eksperyment w komorze termoklimatycznej w trzech temperaturach otoczenia: 24°C, 32°C, 37°C na grupie 14 studentów w wieku 20-22 lat. Stwierdzono wpływ temperatury otoczenia na wydolność anaerobową, mierzoną Wingate Testem oraz na kształtowanie się relacji pomiędzy dwoma próbami. Optymalną temperaturą dla uzyskiwania dobrych rezultatów wydolności anaerobowej wydaje się być 32 stopni C. Wyjściowa temperatura mięśniowa wpływała pozytywnie na wyniki testu tylko w temperaturze pokojowej. Wartości stężeń molowych jonu wodorowego oraz mleczanów zależą od poziomu wydolności anaerobowej osobnika. Zanotowano powysiłkowy wzrost stężeń molowych jonu sodowego, potasowego oraz chlorkowego.

Indeks promotorów

1. Barwik – Schramm Alicja, dr hab. n. med.	poz. 26
2. Bukowiec Marian, dr hab. prof. nadzw.	poz. 19
3. Cempla Jerzy, dr hab. prof. nadzw.	poz. 3, 16
4. Chojnacki Kazimierz, dr hab. prof. nadzw.	poz. 14, 35, 40
5. Fenczyn Jan, dr hab. prof. nadzw.	poz. 12
6. Grabowski Henryk, prof. dr hab.,	poz. 5
7. Januszewski Jerzy, prof. dr hab.	poz. 31, 34
8. Kasperczyk Tadeusz, dr hab. prof. nadzw.	poz. 6, 10, 11, 21, 41, 42, 43
9. Kocój Henryk, prof. dr hab.	poz. 22
10. Kubica Ryszard, prof. dr hab.	poz. 9, 46
11. Lipiec Józef, prof. dr hab.,	poz. 1, 20, 30
12. Mleczko Edward, dr hab. prof. nadzw.	poz. 2, 8
13. Pawlak Anna, dr hab. prof. nadzw.	poz. 28
14. Spodaryk Krzysztof, dr hab. n. med. prof. nadzw.	poz. 15, 27, 44
15. Szmigiel Czesław, dr hab. n. med. prof. nadzw.	poz. 13, 32
16. Szopa Jan, prof. dr hab.	poz. 7, 18, 39
17. Terelak Jan, prof. dr hab.	poz. 17
18. Wasztyl Ryszard, dr hab. prof. nadzw.	poz. 24
19. Winiarski Ryszard, dr hab. prof. nadzw.	poz. 36, 45

Psychologia kliniczna	poz. 29
Rehabilitacja	poz. 6, 11, 29, 33, 41, 42
Rozwój biologiczny	poz. 3
Rozwój fizyczny	poz. 3
Równowaga ciała	poz. 10
Sauna	poz. 9
Socjologia	poz. 8, 28
Sporty walki	poz. 37
Sporty wodne	poz. 3, 30
Sporty zimowe	poz. 40
Stopa	poz.11
Technika gry	poz. 38
Termoregulacja	poz. 9
Urazy	poz. 14, 37
Wady postawy	poz. 42, 43, 46
Wychowanie fizyczne	poz. 5
Wydolność fizyczna aerobowa	poz. 3, 9
Wydolność fizyczna anaerobowa	poz. 3
Wysiłek fizyczny	poz. 3,13
Wzrok	poz. 42
Zdrowie	poz. 12

DONIESIENIA

Renata Mroczek

Informacja o prezentacji projektu „Polska Biblioteka Internetowa”, Kraków, 19 listopada 2002 r.

„Księgi pod komputerowe strzechy”, „Cyberbiblioteka” – pod takimi tytułami krakowska prasa relacjonowała prezentację projektu Polska Biblioteka Internetowa. Uroczysta prezentacja odbyła się 19 listopada br., w Auli Akademii Górniczo-Hutniczej.

Projekt Polskiej Biblioteki Internetowej (PBI) będzie realizowany w ramach europejskiego programu e-Content, dotyczącego usprawnienia dostępu do informacji i rozszerzenia jej wykorzystania. Współpracę przy tworzeniu PBI zadeklarowały krakowskie uczelnie i instytucje naukowe.

Celem powołania PBI jest umożliwienie internetowego dostępu do zasobów bibliotecznych, dorobku literackiego i naukowego oraz ochrona cennych zbiorów.

Tworzenie Polskiej Biblioteki Internetowej ułatwi dostęp do publikacji osobom pochodzącym z regionów oddalonych od ośrodków akademickich i mieszkającym za granicą. To również duże ułatwienie dla naukowców i studentów, przy utrudnionym dostępie do wielu pozycji z uwagi na bardzo ograniczone zakupy biblioteczne. Będzie się też gromadzić i przetwarzać publikacje dla osób niewidomych.

Polska Biblioteka Internetowa ma na celu stworzenie narodowego cyfrowego zasobu publikacji o charakterze multimedialnym, poprzez przetwarzanie publikacji naukowych i dzieł literackich w pliki komputerowe z wykorzystaniem technik cyfrowych i optycznych.

W PBI znajdują się:

- klasyka literatury polskiej
- podręczniki akademickie
- publikacje naukowe
- zbiory muzyczne i kartograficzne
- dzieła malarstwa, grafiki, fotografii
- czasopisma naukowe.

Wszystkie publikacje, które znajdują się w PBI będą podlegać ochronie, zgodnie z obowiązującymi w RP i UE przepisami o prawie autorskim.

Korzystanie ze zbiorów PBI będzie z założenia bezpłatne. Zostanie opracowany również katalog publikacji dostępnych odpłatnie, ze względu na konieczność ochrony praw autorskich osób uprawnionych.

PBI pojawi się w sieci 21 grudnia, z zawartością ok. 1 tys. pozycji, w przyszłości będzie to kilkadziesiąt tysięcy dzieł.

Obsługą techniczną PBI zajmie się krakowskie Akademickie Centrum Komputerowe CYFRONET.

W roku 2003 w budżecie państwa przewidziano na tworzenie PBI kwotę 3,5 ml zł.

PBI będzie działać w formie fundacji, co umożliwi staranie się o finansowanie lub dofinansowanie jej działalności z różnych źródeł. Jest to bowiem przedsięwzięcie bardzo kosztowne i zaplanowane na wiele lat.

Polska Biblioteka Internetowa ma być podstawą budowy zasobów edukacyjnych, naukowych i kulturalnych Internetu.

INFORMACJE

Konferencje naukowe, sympozja, kongresy – rok 2003, 2004

I. Konferencje w Akademiach Wychowania Fizycznego, planowane na rok 2002

(oprac. na podstawie stron internetowych AWF).

AWF Wrocław (pełna informacja pod adresem: <http://www.awf.wroc.pl/>)

23 – 24 maja 2003, Wrocław

IV Międzynarodowe Dni Fizjoterapii.

„Obiektywne metody kontroli procesu fizjoterapii”.

Organizator: Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, Wyższa Szkoła Fizjoterapii we Wrocławiu

Adres: Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

Wydział Fizjoterapii

51–629 Wrocław, ul Rzeźbiarska 4

Z dopiskiem: „IV Dni Fizjoterapii”

Tel.: (0 – 71) 347 360 9

e-mail: dnifizjoterapii@awf.wroc.pl

14 – 16 września 2003, Olejnica

IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa

pt. „Kontrola i ocena w procesie wychowania fizycznego”

Organizator: Katedra Dydaktyki Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

Sekretarz: dr Andrzej Nowak

Adres: Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

Katedra Dydaktyki Wychowania Fizycznego

51-617 Wrocław, al. Witelona 25

Tel.: (071) 347 316 9

Szczegółowe informacje również w gablotce w Bibliotece Głównej.

II. Konferencje na świecie

(oprac. na podst. „*Annals of Tourism Research*” 2002, vol.29, nr 3, „*Annals of Human Biology*” 2002, t. 29 nr 4, „*Adapted Physical Activity Quarterly*” 2002, vol. 19, nr 4, „*Człowiek i Ruch*” 2002, nr 5 „*Fizjoterapia Polska*” 2002, vol. 2, nr 1, „*Gait & Posture*” 2002, vol. 15, nr 3, „*International Journal of Physical Education*” 2001, vol. 38. nr 4, vol. 39 iss.1, „*International Journal of Sport Psychology*” , 2002 vol. 33 nr 2.

2003

2003, Washington, (USA)

Gait and Clinical Movement Analysis Society 8th Annual Meeting 2003

Informacje: Freeman Miller, M. D., Alfred I. Dupont Institute, Washington, Delaware, USA.
1600 Rockland Rd., P.O. Box 269, Willmington, DE 19899
tel: +1-302-651-5921
fax: +1-302-651-5951
e-mail: miller@me.udol.edu

2003, Seul (Korea Południowa)

The 4th International Congress of Asian Pacific Association of Sport Psychology.

Informacje: Myungwoo Han; Sun Moon University
e-mail: mwhan@sunmoon.ac.kr

2003, León (Hiszpania)

IX National Congress of the Psychology of Physical Activity and Sport.

Internet: www.fepd.inefc.es

5 –7 luty 2003, Genewa (Szwajcaria)

Second Global Summit of Peace Through Tourism

Informacje: e-mail: summit@together.net, scottm@wttc.org,
Internet: www.iipt.org,

11 – 15 kwietnia 2003, Lizbona (Portugalia)

5th World Congress on Science and Football

Informacje: Dr J. Cabri, Faculty of Human Movement - Technical University of Lisbon,
Estrada da Costa, Cruz Quebrada, 1499 Lizbon, Portugal
Tel.: +1(780)436 5529
Fax: +1(780) 437 6710
e-mail: jcabri@fmh.utl.pt
Internet: <http://www.fmh.utl.pt/wesf>

27 – 30 kwietnia 2003, Buenos Aires, (Argentyna)

Xth International Congress of Auxology: Meeting of the International Association for Human Auxology – IAHA

Informacje: Dr H. Lejarraga, Organizing Institution: Sociedad Argentina de Pediatría,
Coronal Diaz 1971/75, (1425), Ciudad de Buenos Aires, Argentina
tel.: +54 11 4821-8612, fax: +54 11 4827 –0600,
e-mail: congresos@sap.org.ar.
Internet: <http://www.sap.org.ar/auxology2003/indexe.htm>

5-12 lipca 2003, Florencja, (Włochy)

International Union of Anthropological and Ethnological Sciences, XV ICAES: Humankind/Nature Interaction: Past, Present, and Future

Informacje: Prof. B. Chiarelli, Institute of Anthropology, University of Florence, Via del Proconsolo 12-50121 Firenze (Italy)

tel.: 00 39 055 2398065, fax: 00 39 055 283358,
e-mail: secretariat@icaes-florence2003.com.
Internet: <http://www.icaes-florence2003.com>.

9 – 12 lipca, Salzburg (Austria)

8th Annual Congress of the European College of Sport Science

Informacje: Congress Secretariat, ECSS 2003
Institute of Sport Science, University of Salzburg Akademiastrasse 26, A-5020 Salzburg,
Austria e-mail: ecss2003@sbg.ac.at
Internet: <http://www.ecss2003.at>

22 – 27 lipca 2003, Kopenhaga (Dania)

11th European Congress of Sport Psychology

Informacje: Majbrit Boystrup; DK-2200 Copenhagen N; Denmark
tel: +45 35320811, fax: + 45 35320870
e-mail: mbostrup@ifi.ku.dk
Internet: www.ifi.ku.dk/fepsac/

4–7 sierpnia 2003, Seul, (Korea Południowa)

14th International Symposium for Adapted Physical Activity

Informacje: dr Yang Ja Hong, Physical Education College of Ewha Woman's University,
11-1, Dachyun-dong, Seodaermoon gu, 120-750, Seoul, South Korea.
tel: 02-3277-2579, fax:02-3277-2846
e-mail: yjhong@ewha.ac.kr
Internet: <http://home.ewha.ac.kr/~isapa>

11–16 sierpnia 2003, Loughborough (Anglia)

International Society for Aging and Physical Activity, 6th World Congress on Aging and Physical Activity: „A Celebration of Active Aging and Diversity”

Informacje: Bob Laventure, tel. +44 (0) 2476 741143,
e-mail: bob.laventure@ntworld.com.
Internet: www.isapa.org.

9–11 grudnia 2003, Hamilton (Nowa Zelandia)

Taking Tourism to the Limits

Informacja: Chris Ryan, Waikato Management School, The University of Waikato, Hamilton, New Zealand,
tel: +64 7 838 4948, fax +64 7 838 4250,
e-mail: caryan@mngt.waikato.ac.nz

2004

6 – 11 sierpnia 2004, Saloniki (Grecja)

Pre-Olympic Congress „Sport Science through the Ages: Challenges in the New Millennium”

Informacje: Pre-Olympic Congress 2004, Department on Physical Education (ICSSPE) and the Department of Physical Education and Sport Science of the Aristotle University of Thessaloniki, 540-06, Greece
Tel.: +30 310 992180
fax: +30 310 99186
e-mail: preolympic2004@phed.auth.gr
Internet: <http://www.preolympic2004.com>

17 – 21 listopada 2004, San Francisco (USA)

103rd Annual Meeting of the American Anthropological Association

Informacje: dr N.G. Norgan, Annals of Human Biology, Dept of Human Sciences, Loughborough University, Loughborough, Leics LE11 3TU, United Kingdom
e-mail: annals@lists.lboro.ac.uk

Oprac. Elżbieta Budkiewicz

Biblioteka Główna AWF w Krakowie

na stronach internetowych

Zachęcamy do odwiedzania strony internetowej naszej Biblioteki pod adresem:
<http://www.awf.krakow.pl/>. Z menu należy wybrać: **Biblioteka Główna**.

Tutaj zamieszczono kolejne linki:

- **Informacje ogólne** (historia, katalogi, udostępnianie zbiorów)
- **Struktura Biblioteki** (oddziały, kontakty, e-mail)
- **Katalog on-line (katalog książek i czasopism)**
- **Czasopisma**

Tutaj znajdują się:

- Lista czasopism prenumerowanych w Bibliotece AWF w Krakowie, w tym czasopism polskich i zagranicznych (**dostępnych również on-line**), z linkami do baz bibliograficznych o zawartości niektórych tytułów czasopism.
- Lista czasopism zagranicznych prenumerowanych przez wszystkie biblioteki Akademii Wychowania Fizycznego w Polsce, z podaniem lokalizacji i typu dostępu.
- Lista Filadelfijska czasopism
- Ranking polskich czasopism naukowych KBN
- Lista polskich czasopism elektronicznych
- **Wykaz nowych nabytków**, wprowadzonych w ostatnim kwartale do zbiorów bibliotecznych
- **Bazy danych** (bazy dostępne on-line, niektóre z dostępem do pełnych tekstów artykułów oraz bazy udostępniane w Oddziale Informacji Naukowej)
- **Wydawnictwa własne** (Biuletyn Informacyjny Biblioteki Głównej, zestawienia bibliograficzne) - pełne teksty.
- **Warto zajrzeć:**
 - Akademii Wychowania Fizycznego w Polsce
 - Biblioteki w Krakowie
 - Inne biblioteki
 - Angielsko-polski słownik internetowy Leksyka
- **Regulaminy:** Wypożyczalni, Wypożyczalni Międzybibliotecznej, Regulamin Czytelnia, Regulamin Oddziału Informacji Naukowej
- **Informacje o planowanych konferencjach**, sympozjach, kongresach naukowych.
- **Ogłoszenia** Biblioteki

Oprac. Renata Mroczek

Komputerowe bazy danych

Bazy danych dostępne on-line

(<http://www.awf.krakow.pl/> dalej: Biblioteka Główna,
link: Bazy danych)

Własne bazy danych dostępne on-line (ogólnie dostępne)

- **Publikacje pracowników AWF w Krakowie** – zawiera informacje o publikacjach pracowników AWF w Krakowie. Baza w trakcie opracowania.
- **Zawartość wybranych wydawnictw (w tym czasopism) ze zbiorów Biblioteki Gł. AWF w Krakowie** – zawiera informacje o publikacjach z wybranych prac zbiorowych i artykułów z wydawnictw ciągłych, znajdujących się w zbiorach Biblioteki Gł. AWF w Krakowie. Zakres tematyczny to szeroko pojęty sport, teoria sportu, dyscypliny sportowe, kultura fizyczna, wychowanie fizyczne, fizjologia sportu, antropologia, anatomia, motoryczność, sprawność fizyczna, trening, nauczanie, psychologia sportu, biomechanika, medycyna sportu, rehabilitacja, turystyka, rekreacja.
- **Bibliografia prac doktorskich, magisterskich i licencjackich obronionych w AWF w Krakowie** – zawiera opisy bibliograficzne ww. prac obronionych w AWF w Krakowie. Opracowywana na podstawie streszczeń dostarczanych przez autorów. W zbiorach Biblioteki znajdują się tylko prace doktorskie. Prace magisterskie i licencjackie przechowywane są w archiwum Uczelni.

Inne bazy danych dostępne on-line (ogólnie dostępne)

- **Pub Med. (MEDLINE)**: serwis National Library of Medicine (USA), dostęp do informacji z zakresu nauk medycznych i biomedycznych, większość opisów zawiera abstrakty: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov>
- **Bibliograficzna Baza Komputerowa SPORT** (Biblioteka Główna AWF Poznań): <http://biblioteka.awf.poznan.pl/isis/zb.htm> lub <http://biblioteka.awf.poznan.pl/bib/index.htm>
- **Publikacje Pracowników AWF w Poznaniu**: <http://klio.awf.poznan.pl/bp/>
- **Publikacje Pracowników Instytutu Wychowania Fizycznego z siedzibą w Gorzowie Wlkp**: <http://klio.awf.poznan.pl/bg/>
- **Bibliografie**: publikacji pracowników AWF we Wrocławiu i zawartości wybranych czasopism gromadzonych przez Bibliotekę Główną AWF we Wrocławiu: <http://bg.awf.wroc.pl/>
- **Bazy danych Biblioteki AWF w Gdańsku** – bibliografia publikacji prac pracowników AWF w Gdańsku
Opisy bibliograficzne za lata 1970-1999: <http://www.awf.gda.pl/~expertus/i/>
Opisy bibliograficzne od roku 2000: <http://www.awf.gda.pl/~expertus/e/>
- **Polska Bibliografia Lekarska** – zawiera informacje o polskim piśmiennictwie medycznym od 1979 r., baza aktualizowana co kwartał: <http://www.gbl.waw.pl/>

- **Bazy Biblioteki Narodowej** (m.in. książki polskie od roku 1978 r., artykuły z czasopism polskich od roku 1996, Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych, Centralny Katalog Czasopism Polskich): <http://193.59.172.222/wykaz.htm>
- **Bibliografia Geografii Polskiej** - zawiera informacje o literaturze z zakresu geografii Polski i świata, ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego, kartografii: <http://www.cbgios.pan.pl/>
- **Bazy Ośrodka Przetwarzania Informacji (OPI):** <http://www.opi.org.pl/>
Rozprawy Doktorskie i Habilitacyjne - ponad 27900 rekordów dot. autorów prac, tematu, miejsca uzyskania stopnia naukowego, recenzentów, promotorów.
Badania Naukowe SYNABA – ponad 140000 sprawozdań z prac naukowo-badawczych, rozwojowych, rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz ekspertyz naukowych (od 1984 r.)
- **Baza Pedagog** opracowana przez Uniwersytet Opolski: <http://book.uni.opole.pl/pedagog/index.html>

Bazy danych dostępne on-line z komputerów uczelnianych

EBSCOhost Web: <http://search.epnet.com> lub <http://search.global.epnet.com>.
 Serwis obejmuje:

Academic Search Premier : baza wielodziedzinowa, dostęp do informacji z zakresu nauk społecznych, pedagogiki, edukacji, informatyki, nauk medycznych i biomedycznych. Opisy zawierają abstrakty, a do większości dołączone są pełne teksty artykułów (w tym z ok. 500 czasopism medycznych).

Clinical Reference Systems: baza obejmuje następujące dziedziny: medycyna sportowa, zdrowie dzieci, kobiet, osób starszych. Liczy ok. 7000 artykułów, udostępnia powiązania z pełnymi tekstami, wiele z nich zawiera materiały ilustracyjne.

MEDLINE: baza z zakresu nauk medycznych i biomedycznych, obejmuje opisy prac od 1966 r., większość opisów zawiera abstrakty, a część udostępnia powiązania z pełnymi tekstami artykułów (od 1990 roku). (**Również: MEDLINE w systemie OVID**, baza udostępniana w ramach Biblioteki Wirtualnej ICM).

ERIC: baza z zakresu edukacji, wychowania, nauczania. Zawiera cytaty i abstrakty z ponad 980 czasopism, ok. 2200 pełnych tekstów.

Bazy danych udostępniane w Oddziale Informacji Naukowej (pok. 106)

- **BIBLIOGRAFIA ZAWARTOŚCI CZASOPISM** - bibliografia wydawana przez Bibliotekę Narodową w Warszawie. Baza zawiera opisy bibliograficzne artykułów z czasopism polskich.

Zakres tematyczny: wszystkie dziedziny wiedzy.

Zawartość: ponad 170 000 rekordów, baza aktualizowana na bieżąco.

Dobór i selekcja materiałów: wykazuje zawartość wszystkich ciągłych wydawnictw naukowych, miesięczników i kwartalników społeczno-kulturalnych. W doborze artykułów stosuje się selekcję, pomija się akty prawne i orzecznictwo sądowe, felietony, doniesienia agencyjne itp., uwzględnia się wszystkie artykuły naukowe, problemowe, teksty literackie, zestawienia bibliograficzne.

W czasopismach naukowych ze stałych działów: kroniki, przeglądy zagranicznych czasopism, recenzje, listy do redakcji, wybierane są teksty obszerniejsze o wartości informacyjnej lub krytyczne.

- **PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY** - bibliografia wydawana przez Bibliotekę Narodową w Warszawie. Baza zawiera opisy bibliograficzne wydawnictw zwartych, dokumentów kartograficznych, nut i grafik.
Zakres tematyczny: wszystkie dziedziny wiedzy.
Zawartość: ponad 280 000 rekordów.
Zasięg chronologiczny: od roku 1980 - aktualizowana na bieżąco.
- **SPORT-DISCUS** - kanadyjska baza, opracowywana przez Sport Information Resource Centre (SIRC), wydawana przez Silver Platter.
Zawartość: 450 000 opisów bibliograficznych ze streszczeniami.
Zasięg chronologiczny: od 1975 – bieżąco aktualizowana.
Zakres tematyczny: sport, teoria sportu, dyscypliny sportowe, wychowanie fizyczne, sprawność fizyczna, psychologia sportu, fizjologia, biomechanika, trening, nauczanie, rekreacja, wypoczynek. Zawiera abstrakty
Uwaga! W ramach serwisu EBSCOhost uzyskaliśmy bezpłatny dostęp próbny do sieciowej wersji bazy SPORT-DISCUS (do 10.02.2003 r.). Od stopnia zainteresowania zawartością bazy i ewentualnych uwag dotyczących jej funkcjonowania zależeć będzie rozważenie zakupu wersji sieciowej bazy w najbliższych latach. Wszelkie uwagi prosimy kierować do OIN osobiście lub drogą elektroniczną.
- **ATLANTES** - hiszpańska baza danych, opracowywana przez Asociación Iberoamericana de Información Deportiva, wydawana przez Silver Platter.
Zawartość: ok. 7 000 opisów bibliograficznych. Zasięg chronologiczny: 1980-1996.
Zakres tematyczny: sport, teoria sportu, trening, zarządzanie, prawo i organizacje sportowe, sport masowy, infrastruktura i sprzęt sportowy, medycyna sportu, rekreacja, tauromachia.
- **CATALOGUE DU MUSÉE OLYMPIQUE** - francuskojęzyczna baza danych, zawierająca informacje o zbiorach Biblioteki Muzeum Olimpijskiego w Szwajcarii.
Zasięg chronologiczny: 1830-1996.
- **HERACLES** - francuska baza danych, opracowywana przez Institut National du Sport et de l'Education Physique (INSEP), wydawana przez Silver Platter.
Zawartość: 50 000 opisów bibliograficznych, 85% opisów zawiera streszczenia.
Zasięg chronologiczny: 1975-1997.
Zakres tematyczny: aktywność sportowa, administracja i zarządzanie w sporcie, fizjologia, psychologia sportu, socjologia sportu, biomechanika, wychowanie fizyczne, trening, historia sportu, urządzenia sportowe i sprzęt sportowy, medycyna sportu, pedagogika sportu.
- **REHABILITATION & PHYSICAL MEDICINE** - jest to komputerowa wersja czasopisma abstraktowego Excerpta Medica Sec. 19. Rehabilitation & Physical Medicine, wydawana przez Elsevier Science B.V.
Zawartość: 150 000 opisów bibliograficznych ze streszczeniami (ponad 80% opisów posiada streszczenia).
Zasięg chronologiczny: od 1990 – aktualizowana na bieżąco.

Zakres tematyczny: wszystkie aspekty rehabilitacji w zaburzeniach somatycznych i umysłowych, fizjoterapia i inne metody terapii, rehabilitacja w aspekcie zawodowym i edukacyjnym, wybrane zagadnienia z nauk biomedycznych, związane z rehabilitacją. Dodatkowo dołączane są opisy bibliograficzne z zakresu nauk pokrewnych, istotne dla tematyki bazy.

- **TOUR. LEISURE, RECREATION AND TOURISM** – angielska baza danych opracowywana przez CAB International, wydawana przez Silver Platter.
Zawartość: 50 000 opisów bibliograficznych, większość ze streszczeniami.
Zasięg chronologiczny: od 1976 - bieżąco aktualizowana.
Zakres tematyczny: wypoczynek, rekreacja, turystyka, środowisko, podróże, aspekty ekonomiczne, edukacyjne, marketingowe, socjologiczne turystyki, rekreacji i wypoczynku, zarządzanie w turystyce i rekreacji.
- **SPOLIT** - niemiecka baza danych, opracowywana przez Bundesinstitut für Sportwissenschaft w Kolonii.
Zawartość: ok. 130 000 opisów bibliograficznych ze streszczeniami.
Zasięg chronologiczny: 1993 - 2000.
Zakres tematyczny: szeroko pojęty temat sportu, teoria sportu, dyscypliny sportowe, fizjologia sportu, antropologia, anatomia, motoryczność, medycyna sportu, rehabilitacja, psychologia sportu, pedagogika, kultura fizyczna, wychowanie fizyczne, turystyka, rekreacja.
(Uwaga: - prenumerata nie jest kontynuowana).
- **SPOFOR** - niemiecka baza danych, opracowywana przez Bundesinstitut für Sportwissenschaft w Kolonii. Jest to baza informacyjna o projektach badawczych w dziedzinie sportu, prowadzonych w latach 1993-1996 na terenie Niemiec, Austrii, Szwajcarii. Zawiera informacje m. in. o instytucjach, osobach, metodach, kosztach i źródłach finansowania badań.
- **SPOMEDIA** - niemiecka baza danych, opracowywana przez Bundesinstitut für Sportwissenschaft w Kolonii.
Zawiera informacje o materiałach audiowizualnych z dziedziny sportu, z niemieckiego obszaru językowego.
Zasięg chronologiczny: 1996.
- **LIFE SCIENCE** – jedna z 7 edycji elektronicznej wersji **CURRENT CONTENTS**, anglojęzycznej bazy danych opracowywanej przez amerykańską firmę ISI Thomson Scientific w Filadelfii. Obejmuje opisy artykułów z 1374 czasopism. Tygodniowo przybywa ok. 4.500 rekordów, rocznie baza powiększa się o ok. 300 000 opisów obejmujących podstawowe dane o artykule (tytuł pracy, tytuł, rocznik i numer czasopisma, w którym jest ona zamieszczana, nazwisko autora wraz z jego adresem do korespondencji, słowa kluczowe) oraz abstrakt.
Zasięg chronologiczny: prenumerata od 1994 roku
Zakres tematyczny: fizjologia, farmakologia i toksykologia, badania nad nowotworami, neurologia i behawioryzm, biologia molekularna i genetyka, mikrobiologia, immunologia, biologia eksperymentalna, endokrynologia, żywienie, metabolizm, biologia komórki, chemia analityczna, kardiologia i hematologia, biochemia i biofizyka, zoologia, badania medyczne, zastosowania statystyki i komputerów w naukach medycznych.

- **SOCIAL AND BEHAVIORAL SCIENCE** – elektroniczna edycja jednej z części **CURRENT CONTENTS**, zawiera opisy artykułów z 1626 czasopism, rocznie przybywa ok. 100 000 rekordów obejmujących opis bibliograficzny pracy i jej krótkie streszczenie.

Zasięg chronologiczny: prenumerata od 2001 roku

Zakres tematyczny: rehabilitacja, antropologia, ekonomia, edukacja, ekologia, prawo, zarządzanie, nauki polityczne i administracja publiczna, psychiatria, psychologia, zdrowie publiczne, polityka socjalna, socjologia.

* * *

Dostęp do baz:	nieodpłatne	
Udostępnianie:	wtorek, czw., piąt.	godz. 9.00-14.00
	poniedziałek, środa	godz. 9.00-18.00
	sobota	godz. 9.00-13.00

* * *

UWAGA!

Przypominamy Czytelnikom o możliwości przesłuchiwania kaset do nauki języków obcych w Czytelni Ogólnej naszej Biblioteki.

WYKAZ NOWOŚCI WPROWADZONYCH DO ZBIORÓW BIBLIOTECZNYCH

Encyklopedie ogólne, informatyka, bibliotekoznawstwo i bibliografie

- Honeycutt Jerry: *Windows 2000 professional*. – Gliwice, 2000. Sygn. 60293
Szymula Robert: *Podręczny słownik (angielsko-polsko-rosyjski) terminów informacyjnych*. - Białystok, 2002. Sygn. 60217

Filozofia, psychologia, religia

- Hirigoyen Marie-France: *Molestowanie moralne : perwersyjna przemoc w życiu codziennym*. – Poznań, 2002. Sygn. 60275
Psychologia : podręcznik akademicki. T. 1, Podstawy psychologii / red. nauk. Jan Strelau. - Gdańsk, 2002. – Sygn. 60296
Psychologia : podręcznik akademicki. T. 2, Psychologia ogólna / red. nauk. Jan Strelau. - Gdańsk, 2002. Sygn. 60297
Psychologia : podręcznik akademicki. T. 3, Jednostka w społeczeństwie i elementy psychologii stosowanej / red. nauk. Jan Strelau. – Gdańsk, 2002. Sygn. 60298
Salmon Peter: *Psychologia w medycynie : wspomaga współpracę z pacjentem i proces leczenia*. – Gdańsk, 2002. Sygn. 60262
Sleszynski Dariusz: *Psychology of openness : phenomenological-existential approach to experience and action*. - 2 ed. – Białystok, 2001. Sygn. 60197
Zimbardo Philip: *Psychologia i życie*. - Wyd. 2. – Warszawa, 2001. Sygn. 92129

Socjologia

- Giddens Anthony: *Nowe zasady metody socjologicznej : pozytywna krytyka socjologii interpretacyjnych*. – Kraków, 2001. Sygn. 60273
Kielczewski Dariusz: *Ekologia społeczna*. - Wyd. 2 zm. – Białystok, 2001. Sygn. 60278
Kultury tradycyjne a kultura globalna : konteksty edukacji międzykulturowej. T. 1 / pod red. Jerzego Nikitorowicza, Mirosława Sobeckiego, Doroty Misiejuk. – Białystok, 2001. Sygn. 60198
Kultury tradycyjne a kultura globalna : konteksty edukacji międzykulturowej. T. 2 / pod red. Jerzego Nikitorowicza, Mirosława Sobeckiego, Doroty Misiejuk. – Białystok, 2001. Sygn. 60199
Oyster Carol: *Grupy*. – Poznań, 2002. Sygn. 60258
Polska a Europa : procesy demograficzne u progu XXI wieku. T. 2 a, Proces starzenia się ludności Polski i jego społeczne konsekwencje : praca zbiorowa / pod red. Lucyny Frąckiewicz. – Katowice, 2002. Sygn. 60277

- Socjologiczne i ekonomiczne aspekty gospodarki rynkowej* / red. nauk. Henryk Januszek. – Poznań, 2002. Sygn. 60201
- Szacki Jerzy: *Historia myśli socjologicznej*. - Wyd. nowe. – Warszawa, 2002. Sygn. 60225
- Sztompka Piotr: *Socjologia : analiza społeczeństwa*. – Kraków, 2002. Sygn. 60265, 60294-60295

Polityka, nauki ekonomiczne, prawo

- Begg David, Fischer Stanley, Dornbusch Rudiger: *Ekonomia : mikroekonomia*. - Wyd. 2 zm. – Warszawa, 2000. Sygn. P 29483-29492
- Kukułka Józef: *Historia współczesna stosunków międzynarodowych : 1945-2000*. - Wyd. 4 popr.i rosz. – Warszawa, 2001. Sygn. 92127
- Smith Peter, Begg David: *Ekonomia : zbiór zadań*. – Warszawa, 2001. Sygn. P 29493-29502
- Unia Europejska - Polska : polityka, regulacje i sposoby działania* / red. nauk. Ewa Małuszyńska. – Poznań, 2002. Sygn. 60200

Szkolnictwo. Oświata. Pedagogika. Wychowanie

- Dziecko w kręgu wychowania* / red. Bogusława Jodłowska. – Kraków, 2002. Sygn. 60270
- Ewaluacja w nauce języka obcego* / red. nauk. Hanna Komorowska. – Białystok, 2002. Sygn. 60203
- Frołowicz Tomasz: *Edukacyjne intencje nauczycieli wychowania fizycznego : między deklaracjami a działaniami*. – Gdańsk, 2002. Sygn. 60299
- Janikowska-Siatka Maria: *Przykładowe konspekty lekcji wf. zmierzające do realizacji wybranych osiągnięć ucznia w poszczególnych etapach edukacji szkolnej*. – Kraków, 2002. Sygn. 60362-60366
- Janowski Andrzej: *Pedagogika praktyczna : zarys problematyki, zdrowy rozsądek, wyniki badań*. – Warszawa, 2002. Sygn. 92107
- Janowski Andrzej: *Poznawanie uczniów : zdobywanie informacji w pracy wychowawczej*. – Warszawa, 2002. Sygn. 92108
- Kielin Jacek: *Profil osiągnięć ucznia : przewodnik dla nauczycieli i terapeutów z placówek specjalnych*. – Gdańsk, 2002. Sygn. 60261
- Komorowska Hanna: *Metodyka nauczania języków obcych*. – Warszawa, 2002. Sygn. 92109
- Kubiak-Szymborska Ewa, Zając Dariusz: *Wokół podstawowych zagadnień teorii wychowania*. – Bydgoszcz, 2002. Sygn. 60269
- Łuczak-Łomża Aleksandra, Metera-Debaene Ewelina: *Zanim wybierzesz podręcznik : metody oceniania materiałów do nauki języków*. – Warszawa, 2002. Sygn. 92110

- Modele zachowań oraz współpraca z dziećmi autystycznymi : poradnik dla rodziców i osób profesjonalnie zajmujących się problemem / pod red. Catherine Maurice.* – Warszawa, 2002. Sygn. 60274
- Nowak Marian: *Podstawy pedagogiki otwartej : ujęcie dynamiczne w inspiracji chrześcijańskiej.* - Lublin, 2001. Sygn. 60271
- Sprawozdanie Rektora [Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha] za rok akademicki 2001/2002.* – Kraków, 2001. Sygn. 60314
- Vopel Klaus W.: *Umiejętność współpracy w grupach : zabawy i improwizacje. Cz. 1-2.* – Kielce, 2002. – Sygn. 60267, 60268

Turystyka, rekreacja, czas wolny

- Gospodarka turystyczna : wybrane zagadnienia jej funkcjonowania / red. nauk. Andrzej Rapacz.* – Wrocław, 2001. Sygn. 60213
- Kaczmarek Jacek, Stasiak Andrzej, Włodarczyk Bogdan: *Produkt turystyczny albo Jak organizować poznawanie świata : podręcznik.* – Łódź, 2002. Sygn. 60187, 60189, 60191
- Kaczmarek Jacek, Stasiak Andrzej, Włodarczyk Bogdan: *Produkt turystyczny albo Jak organizować poznawanie świata : przewodnik do ćwiczeń.* - Łódź, 2002. Sygn. 60188, 60190, 60192
- Łazarek Roman: *Ekonomika turystyki : wybrane zagadnienia.* - Wyd. 2 popr. i uzup. – Warszawa, 2001. Sygn. 60204-60206

Nauki przyrodnicze

- Antropologia sportu : praca zbiorowa / pod red. Zbigniewa Dziubińskiego.* – Warszawa, 2002. Sygn. 60313
- Janiszewska Renata: *Wybrane zagadnienia z biologii : dla studentów wychowania fizycznego.* - Wyd. 2 popr. i uzup. – Radom, 2002. Sygn. 85202
- King Robert C., Stansfield William D.: *Słownik terminów genetycznych.* – Poznań, 2002. Sygn. 60219
- Krajewska Anna: *Statystyka dla pedagogów : wybrane zagadnienia.* - Wyd. 3. – Białystok, 2001. Sygn. 60266
- Nauki o środowisku : ćwiczenia praktyczne / Allan Jones [et al.].* – Warszawa, 2002. Sygn. 92124
- Nelson David L., Cox Michael M.: *Lehninger principles of biochemistry.* - 3rd ed. - New York, 2000. Sygn. 92130
- Pociecha Maria: *Metody statystyczne w zarządzaniu turystyką.* – Kraków, 2002. Sygn. 60306-60309
- Przemiany środowiska na Pogórzu Karpackim. T. 1, Procesy, gospodarka, monitoring / pod red. Wojciecha Chełmickiego.* – Kraków, 2001. Sygn. 60319
- Przemiany środowiska przyrodniczego Polski a jego funkcjonowanie.* – Kraków, 2001. Sygn. 60320

- Przewodnik do ćwiczeń z antropologii* / pod red. Stanisława Gołąba i Marii Chrzanowskiej. - Wyd. 2. – Kraków, 2002. Sygn. 60247
- Sobczyk Mieczysław: *Statystyka*. - Wyd. 4, zm. – Warszawa, 2002. Sygn. 60226
- Trepińska Janina: *Górskie klimaty*. – Kraków, 2002. Sygn. 60321
- Zubrzycki Igor Zbigniew: *Physical properties of plasmid DNA's - thermodynamics*. – Opole, 1997. Sygn. 60340

Medycyna

- Aktywność ruchowa w świetle badań fizjologicznych*. Cz. 1 / red. nauk. Marek Zatoń, Zbigniew Jethon. – Wrocław, 2002. Sygn. 60290
- Aleksandrowicz Ryszard: *Mały atlas anatomiczny*. – Warszawa, 2002. Sygn. 60244-60246
- Axen Kenneth, Axen Kathleen V.: *Illustrated principles of exercise physiology*. - Upper Saddle River, 2001. Sygn. 92106
- Bartel Hieronim: *Embriologia : podręcznik dla studentów*. - Wyd. 3. – Warszawa, 2002. Sygn. 60230-60234
- Buckup Klaus: *Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni : badanie, objawy, testy*. - Wyd. 2 – Warszawa, 2000. Sygn. 60288-60289
- Cichocki Tadeusz, Litwin Jan A., Mirecka Jadwiga: *Kompendium histologii : podręcznik dla studentów nauk medycznych i przyrodniczych*. - Wyd. 3 popr. i uzup. – Kraków, 2002. Sygn. 60235-60239
- Egan Gerard: *Kompetentne pomaganie : model pomocy oparty na procesie rozwiązywania problemów*. – Poznań, 2002. Sygn. 60259
- Evjenth Olaf, Gloeck Christian: *Lokalizacja objawów w obrębie kręgosłupa i kończyn*. – Toruń, 2002. Sygn. 60260
- Fries Wolfgang, Liebenstund Ingeborg: *Rehabilitacja w chorobie Parkinsona*. – Kraków, 2002. Sygn. 60327-60328
- Hexal : podręczny leksykon medycyny* / oprac. przez Norberta Bossa i Renate Jäckle oraz zespół leksykograficzny wydaw. Urban & Schwarzenberg. – Wrocław, 1996. Sygn. 85203
- Karski Tomasz: *Skoliozy tzw. idiopatyczne - etiologia, rozpoznawanie zagrożeń, nowe leczenie rehabilitacyjne, profilaktyka*. - Lublin, 2002. Sygn. 60264
- Netter Frank Henry: *Atlas anatomii człowieka*. – Wrocław, 2002. Sygn. 92126
- Nowotny Janusz: *Ćwiczenia korekcyjne w systemie stacyjnym*. – Katowice, 2001. Sygn. 60175-60176
- O godność osoby ludzkiej: (praca zbiorowa)* / red. Lech J. Kułakowski, Iwona Antolak Kułakowska. – Radom, 2002. Sygn. 60279
- Opara Józef: *Józef Feliks Franciszek Babiński (1857-1932)*. – Opole, 2000. Sygn. 60337
- Opara Józef: *Skale udarów*. – Opole, 1999. Sygn. 60338
- Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych : podręcznik dla zawodowych studiów licencjackich w zakresie pielęgniarstwa* / red. nauk. Elżbieta Rutkowska. – Lublin, 2002. Sygn. 60263

- Rozwój morfofunkcjonalny dzieci z terenów przemysłowych* / Zofia Ignasiak [et al.]. – Wrocław, 2002. Sygn. 60292
- Sikorski Wiesław: *Bezślowne komunikowanie się w psychoterapii*. – Kraków, 2002. Sygn. 60276
- Spodaryk Krzysztof: *Patologia narządu ruchu*. – Warszawa, 2002. Sygn. 60227-60229
- Stevens Alan, Lowe James S.: *Histologia człowieka*. - Wyd. 2 / pod red. Macieja Zabła. – Warszawa, 2000. Sygn. 91766, 92121
- Szczegielniak Barbara, Szczegielniak Jan: *Leki w fizjoterapii*. – Opole, 2000. Sygn. 60339
- Traczyk Władysław: *Fizjologia człowieka w zarysie*. - Wyd. 7 (dodruk). – Warszawa, 2002. Sygn. 60240-60242
- Usprawnianie po udarze mózgu : poradnik dla terapeutów i pracowników podstawowej opieki zdrowotnej* / [oprac. red. Tomasz Włoch]. – Kraków, 2002. Sygn. 60329-60330
- Walaszek Robert: *Ocena wpływu rehabilitacji ruchowej na siłę mięśni kończyn dolnych i lokomocję u chorych z niedowładem połowicznym*. - Kraków, 1997. Sygn. D-334
- Wolfa-Heideggera atlas anatomii człowieka : indeksy/słowniki : łacińsko-polsko-angielski, polsko-łacińsko-angielski, angielsko-łacińsko-polski* / indeksy oprac. przez Agnieszkę Andrzejczak i Aleksandrę Kwolczak. – Warszawa, 2002. Sygn. 92117
- Wolfa-Heideggera atlas anatomii człowieka. T. 1, Anatomia ogólna, ściana tułowia, kończyna górna, kończyna dolna* / red. nauk. Petra Käpf-Maier. – Warszawa, 2002. Sygn. 92115
- Wolfa-Heideggera atlas anatomii człowieka. T. 2, Głowa i szyja, klatka piersiowa, jama brzuszna i miednica, ośrodkowy układ nerwowy, oko, ucho* / red. Petra Käpf-Maier. – Warszawa, 2002. Sygn. 92116

Hotelarstwo, organizacja i zarządzanie, nauki techniczne

- Morgan Gareth: *Wyobrażenia organizacyjna : nowe sposoby postrzegania, organizowania i zarządzania*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60334
- Pfeffer Jeffrey, Sutton Robert I.: *Wiedza a działanie : przeszkody w wykorzystywaniu zasobów wiedzy w organizacji*. – Kraków, 2002. Sygn. 60311
- Podręcznik zarządzania jakością* / red. nauk. Dennis Lock. – Warszawa, 2002. Sygn. 60335
- Probst Gilbert, Raub Steffen, Romhardt Kai: *Zarządzanie wiedzą w organizacji*. - Kraków, 2002. Sygn. 60312
- Szponar Lucjan: *Sprawozdanie z działalności Instytutu Żywności i Żywienia w 2000 roku*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60211
- Śliwa Kazimierz R.: *O organizacjach inteligentnych i rozwiązywaniu złożonych problemów zarządzania nimi*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60323
- Witkowski Czesław: *Kierowanie przedsiębiorstwem hotelarskim*. – Warszawa, 2000. Sygn. 60310
- Wybrane problemy zarządzania przedsiębiorstwami* / red. nauk. Tadeusz Mendel. – Poznań, 2002. Sygn. 60202

Sztuka. Architektura

- Encyklopedia muzyczna PWM : część biograficzna.* [T. 7], n-pa / pod red. Elżbiety Dziębowskiej. – Kraków, 2002. Sygn. 36692/7
- Grela Lech Stanisław: *Michał Skorut - tytan pracy i sztuki : (w osiemnastą rocznicę śmierci).* – Skawina, 2002. Sygn. 60224
- Lotz Jürgen, Schülte Hans-Wilm, Veser Thomas: *Skarby kultury i przyrody świata : Rosja i Azja Wschodnia.* – Warszawa, 2000. Sygn. 92125

Sport

- Bator Aleksander, Buła Anna, Stanek Lucyna: *Popularne gry rekreacyjne.* – Kraków, 2002. Sygn. 60282-60287
- Bawelski Marek, Kobosko Wojciech: *Zmiany zdolności do wykonywania wysiłków o charakterze tlenowym i beztlenowym jako efekt treningu pływackiego i zmian rozwojowych : badania longitudinalne.* - Kraków, 1997. Sygn. D-333
- Borysiuk Zbigniew: *Psychomotoryczne i osobowościowe uwarunkowania poziomu mistrzowskiego w szermierce.* – Opole, 2002. Sygn. 60336
- Godek Aleksandra, Falewicz Robert: *Rocznik sportowy. [T. 1, 2001].* - Poznań, 2002. Sygn. 60209
- Janusz Czerwiński : 50 lat z piłką ręczną /* oprac. i tł. tekstów Mariusz Machnikowski. – Gdańsk, 2002. Sygn. 60304-60305
- Królak Adam: *Tenis dla dzieci, nauczycieli i rodziców.* – Warszawa, 1999. Sygn. 60358
- Lekkoatletyka na Ziemi Lubuskiej 1945-2001 /* pod red. Bernarda Woltmanna. - Gorzów Wlkp., 2001. Sygn. 60214
- Lekkoatletyka na Ziemi Szczecińskiej 1945-2002 : praca zbiorowa /* pod red. Pawła Bartnika. – Szczecin, 2002. Sygn. 60185-60186
- Lisicki Tomasz: *Ogólna sprawność fizyczna oraz postawy wobec profilaktyki zdrowotnej i aktywności ruchowej studentów I roku studiów : na przykładzie studentów szkół wyższych Trójmiasta.* – Gdańsk, 2002. Sygn. 60300
- Maciantowicz Jerzy, Nowak Paweł: *Bieganie : sposób na zdrowe życie.* – Wrocław, 2002. Sygn. 60291
- Mistrzostwa Świata 2002 /* [tł. Rafał Byrski ; red. Marek Bernacki]. - Bielsko-Biała, 2002. Sygn. 92084
- Multimedialny leksykon igrzysk olimpijskich PWN* [Dokument elektroniczny] / koordynator projektu Wojciech Baturo ; red. Dariusz Matyja ; oprogramowanie Wiesław Grygo ; aut. il. P. Abratkiewicz [et al.]. - Warszawa, 2000. Sygn. DE-3
- Olszański Romuald, Siermontowski Piotr: *ABC zdrowia nurka.* – Głogów, 2002. Sygn. 60272
- Oni byli wśród nas /* red. Władysław Stawiarski. – Kraków, 2002. Sygn. 60243
- Punktacja sprawności fizycznej młodzieży polskiej wg Międzynarodowego Testu Sprawności Fizycznej ; Kryteria pomiaru wydolności organizmu testem Coopera /* Stefan Pilicz [et al.]. – Warszawa, 2002. Sygn. 60207

- Raczek Joachim, Mynarski Władysław, Ljach Władimir: *Kształtowanie i diagnozowanie koordynacyjnych zdolności motorycznych : podręcznik dla nauczycieli, trenerów i studentów*. – Katowice, 2002. Sygn. 60212
- 796 Spieszny Michał, Tabor Ryszard, Walczyk Lidia: *Piłka ręczna w szkole*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60248-60252
- Spieszny Michał, Walczyk Lidia: *Piłka ręczna : program szkolenia dzieci i młodzieży*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60253
- Stelter Marian Henryk: *Badminton : program szkolenia dzieci i młodzieży*. Warszawa, 2001. Sygn. 60352-60353, 60181-60182
- Stupnicki Romuald, Przewęda Ryszard, Milde Katarzyna: *Centylowe siatki sprawności fizycznej polskiej młodzieży wg testów EUROFIT*. – Warszawa, 2002. Sygn. 60208, 60220-60223
- Suchanowski Andrzej: *Indywidualizacja w treningu wytrzymałości specjalnej sportowców wysokiej klasy*. – Gdańsk, 2002. Sygn. 60301
- Szafkowski Zbigniew: *Bogus*. - Gorzów Wlkp., 2002. Sygn. 60215
- Śmierchalski Tadeusz, Przysiężna Bogumiła: *Łuczniectwo : program szkolenia dzieci i młodzieży*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60177-60178
- Trening sportowy na przełomie wieków : IX Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Metodyczna, 27-29 listopada 2000 COS Spała* / red. Henryk Sozański, Krzysztof Perkowski, Dariusz Śledziwski – Warszawa, 2000. Sygn. 60216
- Wybrane problemy metodologii badań na potrzeby sportu : odstawy ogólne : praca zbiorowa* / pod red. Janusza M. Morawskiego. – Warszawa, 2000. Sygn. 60193-60195
- Wyżnikiewicz-Nawracała Anita: *Jeździectwo sportowe : podstawy teoretyczne i implikacje metodyczne*. – Gdańsk, 2002. Sygn. 60303
- Wyżnikiewicz-Nawracała Anita: *Jeździectwo w rozwoju motorycznym i psychospołecznym osób niepełnosprawnych*. - Wyd. 2 popr. – Gdańsk, 2002. Sygn. 60210
- Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce. T. 5, Prace naukowe Letniej Szkoły Historyków Kultury Fizycznej* / pod red. Bernarda Woltmanna. - Gorzów Wlkp., 2002. Sygn. 60196
- Zdrowie, ruch, fair play* / red. nauk. Zofia Żukowska, Ryszard Żukowski. – Warszawa, 2001. Sygn. 60341
- 796 Żołnierowicz Krystyna, Plichta Małgorzata: *Gimnastyka sportowa : ćwiczenia wolne i na równoważni z wykorzystaniem choreografii*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60183-60184

Językoznawstwo. Nauka o literaturze

- Bock Heiko, Müller Jutta: *Themen neu - Zertifikatsband : Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache : Arbeitsbuch*. – Ismaning, 2002. Sygn. P 29505-29506
- Perlmann Michael, Tomaszewski Andreas, Weers Dörte: *Themen neu - Zertifikatsband : Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache : Kursbuch*. – Ismaning, 2002. Sygn. P 29503-29504
- Themen neu - Zertifikatsband* [Dok. dżw.] : *Hörtexzte : Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. – Ismaning, 2002. Sygn. Z-181

Geografia. Opisy krajów. Podróże

- A-Z Kraków : plan miasta.* – Warszawa, 2002. Sygn. MP-2077
- Gugger Elsbeth: *Holandia : tylko tutaj porady ekspertów.* - Bielsko-Biała, 2002. Sygn. 85205
- Kotlina Kłodzka : [i Rów Górnej Nysy] /* pod red. Marka Staffy. – Wrocław, 1994. Sygn. 47557/15
- Kwiatkiewicz Jerzy: *Polska : urokliwy świat małych miasteczek.* – Warszawa, 2002. Sygn. 85208
- Lasociński Dawid, Bonisławski Ryszard, Koliński Michał: *Łódź : przewodnik : historia, zwiedzanie, kultura, informacje praktyczne.* – Łódź, 2001. Sygn. 60322
- Maurus Moritz: *Kreta.* – München, 2002. Sygn. 85206
- Mościcki Bogdan: *Beskid Sądecki : przewodnik.* – Pruszków, 2002. Sygn. 85204
- Od Alaski do przylądka Horn /* red. Robert Andruszko, Piotr Budny. – Kraków, 2002. Sygn. 92112
- Radwańska-Paryska Zofia, Paryski Witold Henryk: *Wielka encyklopedia tatrzańska [Dokument elektroniczny].* – Warszawa, 1999. Sygn. DE-4
- Rossbach Petra: *Majorka : tylko tutaj porady ekspertów.* – Bielsko-Biała, 2002. Sygn. 85207
- Testy i pytania dla kandydatów na pilotów wycieczek : materiały pomocnicze dla organizatorów, wykładowców na kursach pilotów wycieczek i kandydatów na pilotów /* oprac. Zygmunt Kruczek i Stefan Sacha. – Kraków, 2002. Sygn. 60324-60326

Historia. Biografie

- Bombicki Maciej Roman: *Kto jest kim w Polsce nowego milenium : (2000-2002) : encyklopedia actus purus.* – Poznań, 2002. Sygn. 92111
- Judycka Agata, Judycki Zbigniew: *Polonia : słownik biograficzny.* – Warszawa, 2000. Sygn. 92113
- Polski słownik biograficzny. T. 41 z. 1 [og. zb.] 168, Sowiński Jan - Sporny Józef /* [red. nac. Henryk Markiewicz]. – Warszawa, 2000. Sygn. 13005/40/1, 9202/40/1

ANEGDOTY O KSIĄŻKACH

Stanisław Zieliński

Wrogowie książek

O miłośnikach i przyjaciółach książek już pisaliśmy. Teraz słów kilka o ich wrogach, a jest ich wielu: przyroda, warunki środowiskowe, w jakich przechowuje się zbiory i człowiek. Wielkie spustoszenie czynią owady: termyty, rybiki, gryzki i chrząszcze, spośród których najniebezpieczniejszy jest kornik. Nie mniej groźne są gryzonie takie jak myszy i szczury. Książkom zagrażają również różne mikroorganizmy: pleśnie, grzyby i bakterie. Zniszczyć można je też przez nieodpowiednie warunki przechowywania. Szkodzi im zbytnia wilgotność, nieodpowiednia temperatura, zanieczyszczenia atmosferyczne czy nadmiar światła.

Jednak największym wrogiem książki jest jej twórca – człowiek. Wojny, publiczne palenie z nienawiści ideowych, niechlujstwo w posługiwaniu się książką czy nieumiejętnie prowadzone prace introligatorskie to tylko część przyczyn zniszczeń w księgozbiorach. Czasem paradoksalnie sam bibliofil nie zabezpieczywszy na czas właściwej sukcesji dla swej kolekcji przyczynia się do zagłady zgromadzonych książek. Zdarzało się, że spadkobiercy pozbywali się za bezcen książek otrzymanych na mocy testamentu zmarłego członka rodziny, np. pewien właściciel ziemski z okolic Płocka sprzedał w 1876 roku parę tysięcy cennych książek za siedem i pół rubla na makulaturę. Inny ziemianin spod Drohiczyna nie pozbył się co prawda otrzymanej kolekcji starodruków, ale kazał je wszystkie poobcinać introligatorowi do określonej wysokości i jednolicie oprawić, by pięknie wyglądały w szafach bibliotecznych. Można sobie wyobrazić przerażenie miłośników książek, którzy zobaczyli efekty takiego wyrównywania tomów do rozmiarów półek. Zdarza się że kolekcjoner planuje przekazanie swoich zbiorów na własność państwa, ale nie zdąży sporządzić testamentu. Tak stało się w przypadku bogatego przemysłowca, Edwarda Neprosa. Niezwykle cenna kolekcja książek, rycin, obrazów i porcelany zamiast do muzeum czy biblioteki trafiła na aukcję.

Bywało i tak, że swoich gromadzonych przez stulecia księgozbiorów pozbywały się klasztory. Najbardziej znana jest historia o podarowaniu zasobów biblioteki klasztornej przez franciszkanów z Antwerpii ... ogrodnikowi. Mnisi potrzebowali pomieszczenia bibliotecznego na inne cele. Na szczęście obdarowany sprzedał książki miejscowemu literatowi, który tylko za księgi rękopiśmienne otrzymał od angielskiego bibliofila ogromną na owe czasy sumę 14 tysięcy franków.

Humor bibliofilski

Miłośnicy książek słynęli zawsze z poczucia humoru. Uwidaczniał się on często w postaci książek pociesznych, udających poważne dzieła naukowe bądź literackie. I tak Adolf Dygasiński wydał w 1894 roku w Krakowie w 25 egzemplarzach rzekomy *Opis imprezy wojennej Imć Pana Alberta Milicerskiego konsula alias burmistrza biskupiego miasta Bodzentyna contra insolentiam tyranieniej Króla Szwedzkiego Karola Gustavusa*. Niezorientowani żartobliwą gawędę stworzoną przy kuflu piwa przez 20 bibliofili wzięli za autentyczny pamiętnik z XVII wieku, a bibliotekarze nie wejrzawszy starannie w treść, zaliczyli dziełko do historycznych.

Z kolei Adam Krasieński, Władysław Skrzyński i Kazimierz Tetmajer wyjednali u Krasieńskich w Opinogórze fundusze na opracowanie i luksusowe wydanie antologii dekadencjonalnych poetów europejskich. Ukazała się ona jako *Jęk ziemi. Pantologia dekadentów* w Krakowie w 1895 roku. Wymyślonym przez uczestników tej mistyfikacji dziełom przypisano zmyślane również autorstwo – na przykład poezję mołdawską reprezentował M. Alpanastul (po prostu mała pa na stół). Niemalże zaś fundusze Krasieńskich pomysłodawcy przeznaczali na huczne biesiady. Pikanterii całemu przedsięwzięciu dodaje fakt, że wielu uznanych literatów nie poznało się na tej mistyfikacji. Między innymi Gabriela Zapolska opublikowała w jednym z dzienników pochwalną recenzję antologii (inkasując odpowiednie do swojej pozycji honorarium). Inna sprawa, że gdy całe oszustwo wyszło na jaw, swój gniew wyładowała na autorach antologii przy pomocy trzepaczki do dywanów.

Najgłośniejszą sprawą było wydanie przez bibliofilów 13 numeru „Przewodnika Bibliograficznego” (polskiej bibliografii bieżącej ukazującej się w okresie międzywojennym jako miesięcznik). Pomysł zrodził się w noc sylwestrową na niesuchym przyjęciu w mieszkaniu Kazimierza Piekarskiego. Byli tam oprócz gospodarza m. in. historyk literatury Franciszek Bielak, historyk kultury Jan Stanisław Bystron, kustosz Biblioteki Jagiellońskiej Aleksander Birkenmajer. „Przewodnik...” objął około trzystu nierealnych tytułów książek od najstarszych po najnowsze wszystkich ważniejszych autorów. Jako miejsce jego wydania podano „Niebylec”, a drukowano go w krakowskiej drukarni Anczyca, która umieściła takie zastrzeżenie: „Drukarnia Anczyca podejmuje się tłoczenia paszkwilów, jednak wedle taryfy o 150 % wyższej ze względu na ryzyko osobiste pracowników firmy”. Popularność „Przewodnika ...” była duża, miał on trzy wydania, a i do dziś często spotyka się przedruki

Oto parę przykładów dowcipów „bibliograficznych” z tego wydawnictwa:

BIELAK Franciszek, *PSIA DOLA Syrokomli a pies w prozie Dygasińskiego, z uwagą o psie w utworach Starowolskiego*, Kraków 1925, 8°, s. 65.

BIRKENMAJER Aleksander, *Szesnasta karta rękopisu nr 2798 Biblioteki Jagiellońskiej i inne szesnaste karty innych rękopisów innych bibliotek*, Kraków 1925, 4°, s. 78.

BOY-ŻELEŃSKI Tadeusz, *Lewatywa jako motyw komiczny przed Molierem. Niewygodny odczyt przy objęciu katedry w Poznaniu*, Kraków, Polska Akademia Umiejętności, 1925, 8°, s. 48.

BRAHMER Mieczysław, *Petrarkizm w literaturze i anakreontyzm w życiu. Z portretem autora*, Kraków, Nakładem Koła Romanistek UJ, 1925, 16°, s. 32

BRUCHNALSKI Wilhelm, *Krytyczne zestawienie pierwszych liter we wszystkich wierszach „Pana Tadeusza” jako wstęp do umiejętności literatury polskiej*, Lwów, Nakładem Koła Polonistów, 1925, 8°, s. 32.

BYSTRON Jan Stanisław, *Geneza i warianty pieśni „Pani jest dziś bez koszulki”*, Lwów, Nakładem Towarzystwa Ludoznawczego, 1925, 8°, s. 32

HOESICK, Ferdynand, *Wspólna miłość Słowackiego i moja. Tajemnica zawołowanej damy*, Warszawa, Gebethner i Wolff, 1925, 8°, s. 789.

MAKUSZYŃSKI Kornel, *Pierwsza ćwiartka papieru w moim życiu*, Gniezno, Nakład Jana Kasprowicza, 1925, 16°, s. 88

Bibliofile we Lwowie spotykali się w domu „Pod Orłami”, gdzie tradycyjnie w piątki biesiadowali hucznie i z humorem:

Ktokolwiek tutaj spędzasz miłe chwile
Wśród dźwięku szklanic, śmiechu i pogwarki,
Wiedz, przy tym stole siedzą bibliofile,
Pogodni chwalcą ksiąg i pełnej czarki.

Szacowne księgi, oprawne w safiany
Cenią nad wszystko, łowią „białe kruki”,
Przy tym też chętnie dzwonią w roztruchany,
Świecąc sympozjom ducha i nauki.

Na łyżkach wyzłobiony był napis: „Bez łyżki zła strawa, choć dobra potrawa”.

Menu też było oryginalne:

PRZYGRYWKI: Wódka Bibliofilówka, Kanapki Bulletin Bibliographique i Paluszki a la Semkowicz.

ZIMNE MIĘSA: Jambon Pempuś, Cielęcina Reine du Banquet, Polędwica Ami de la France.

SALATY I SOSY: Sałata mayonnaise a la Kotula, Sałata majowa a la Tyszkowski, Sos tatarski a la Mękicki, Herbata gorąca i lody a la Directeur.

CIASTA: Tort prowansalski haut Parnasse, Tort orzechowy Eugenie, Tort kruchy a la Nina, Tort czekoladowy a la Mękarski, Tort biszkoptowy Beatrix.

WINA: Chateau Rohatyn, Champagne en Lune.

Biesiady kończono fraszką:
Biblio-, bibo-, babofile
Ponoć płosi jak motyle,
Ale drukom i papierni
Są niezłomnie zawsze wierni.

Na ziemiach polskich w okresie międzywojennym działały też liczne towarzystwa bibliofilskie. Ich historia jest też barwna i pełna humoru, ale to już temat na inną opowieść.

Bibliografia:

Gocel Ludwik: *Przypadki Jej Królewskiej Mości Książki*. Wrocław 1963

Michalski Jan: *55 lat wśród książek. Wspomnienia, wrażenia, rozważania*. Wrocław 1950

Opałek Mieczysław: *Ze wspomnień bibliofila*. Wrocław 1960

Rabska Zuzanna: *Moje życie z książką. Wspomnienia*. Wrocław 1964

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	3
Adres i środki łączności	5
Dni i godziny otwarcia Agend Udostępniania	6
Bibliografie	7
Elżbieta Budkiewicz, Renata MroczeK: <i>Adnotowana bibliografia prac doktorskich obronionych w Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie w latach 1997-2002</i>	7
Doniesienia	27
Renata MroczeK: Informacja o prezentacji projektu „Polska Biblioteka Internetowa”, Kraków, 19 listopada 2002 r.	27
Informacje.	29
<i>Konferencje naukowe, sympozja, kongresy - rok 2003, 2004.</i> Oprac. Elżbieta Budkiewicz	29
<i>Biblioteka Główna w Internecie.</i> Oprac. Renata MroczeK	33
<i>Bazy danych.</i> Oprac. Renata MroczeK	34
Wykaz nowości wprowadzonych do zbiorów. Oprac. Małgorzata Nahotko	39
Anegdoty o książkach	47
Stanisław Zieliński: <i>Humor bibliofilski</i>	48